

صبح جمعه

۱۴۰۴/۵/۳

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۳ مردادماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۸۰ سؤال در ۹۵ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۳۵ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روانشناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۰	۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۵	۶۱	۶۵	۵
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۶۶	۷۰	۵
۹	اجباری	روانشناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، محمد یردل نظامی، شمیم پهلوان شریف، محمدابراهیم کوزنده‌چائی، احمد حسن‌زاده‌فرد، آروین حسینی، رضا خاتیب‌آبادی، نیکو دکامین، احمدرضا ذاکرزاده، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد مشهدیان، هومن تمازی
جامعه‌شناسی	امیرمهدی افشار، آرینا پیدقی، جواد جلیلیان، فاطمه صفری، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، مجید پیگلری، ابوطالب دراتی، حسین رضایی، آرمین ساعدیتاه، محمدرضا سوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قالدانی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین گرمیان‌فرد، محمد گرمی‌تیا، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدram، جواد جلیلیان، مریم خسروی دهنوی، محمد رسایی، تابان صیقلی، آیدا فتح‌زاده، حبیبه محبی، سیدآرش مرتضائی‌فر، محمد ملک‌آبادزاده، فرزانه تاطمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، تیما جواهری، عرفان دهنشتیا، پرگل رحیمی، موسی سیاهی، محمد گرمی‌تیا، علی معزی، فیروز نژادتیغف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضانی، عباس ملکی	الیه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللہی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	تابان صیقلی، فاطمه عزیزی	عطیه معلوجی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند پیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللہی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناشر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)

صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱- یک گزاره مرکب از ۴ گزاره ساده تشکیل شده است. جدول ارزشی آن دارای ... حالت است و در ... حالت

ارزش همه گزاره‌ها درست است.

(۲) ۱-۱۶

(۱) ۱-۸

(۴) ۲-۱۶

(۳) ۲-۸

۲- چند تا از عبارتهای زیر یک گزاره با ارزش درست است؟

الف) درس ریاضی سخت‌ترین درس است.

ب) تهران پایتخت ایران است.

ج) $3 + 2 \times 5 = 25$ د) $\sqrt{2}$ عددی گنگ است.

(۴) صفر

(۳) ۳

(۳) ۲

(۱) ۱

۳- اگر $\sim p \vee q \equiv F$, $r \equiv T$, $\sim q \Rightarrow r$ باشند، ارزش کدام گزاره زیر درست است؟ (F: نادرست، T: درست)(۲) $q \Leftrightarrow p$ (۱) $p \Rightarrow q$ (۴) $r \Leftrightarrow \sim q$ (۳) $r \Rightarrow q$ ۴- اگر گزاره p درست و گزاره q نادرست باشد، گزاره $(p \vee \sim q) \Rightarrow \sim(p \vee q) \Leftrightarrow p \vee q$ با کدام گزاره، هم‌ارزش است؟(۴) $p \Rightarrow q$ (۳) $q \Rightarrow p$ (۲) $p \wedge \sim q$ (۱) $\sim(\sim p)$ ۵- نقیض گزاره «۲ عددی اول است یا $4 < 3$ » کدام است؟(۲) ۲ مرکب یا برابر ۱ نیست یا $4 \geq 3$ (۱) ۲ اول نیست یا $4 > 3$ (۴) ۲ اول نیست و $4 \geq 3$ (۳) ۲ مرکب است و $4 \geq 3$

۶- نقیض کدام گزاره درست بیان شده است؟

(۱) گزاره: هر لوزی یک متوازی‌الاضلاع است. نقیض گزاره: هر متوازی‌الاضلاع یک لوزی است.

(۲) گزاره: $(-2)^3$ عددی مثبت است. نقیض گزاره: $(-2)^3$ عددی منفی است.

(۳) گزاره: عدد a از b بزرگتر است. نقیض گزاره: عدد a از عدد b بزرگتر نیست.

(۴) گزاره: a عددی اول است. نقیض گزاره: a عددی مرکب است.

۷- کدام گزاره هم‌ارز گزاره $(\sim p \leftrightarrow q) \vee p$ است؟

(۱) $\sim p \vee \sim q$ (۲) $p \vee q$ (۳) $\sim q$ (۴) p

۸- با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، ستون مربوط به گزاره مرکب $(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (q \vee \sim r)$ کدام است؟

p	q	r	$(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (q \vee \sim r)$	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)
F	T	F		T	F	T	T
F	T	T		F	T	F	T
T	F	T		T	F	T	T
F	F	T		F	T	F	T

۹- چه تعداد از موارد زیر، هم‌ارز ترکیب دو شرطی گزاره $(p \Leftrightarrow q)$ هستند؟

الف) $(p \Rightarrow q) \vee (\sim p \Rightarrow q)$

ب) $(p \Leftrightarrow q) \vee \sim p$

پ) $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$

ت) $(q \vee p) \Rightarrow (p \wedge q)$

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۰- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، چند تا از گزاره‌های زیر همواره درست است؟

الف) $(p \Rightarrow q) \vee r$

ب) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$

ج) $(p \vee r) \Leftrightarrow (p \wedge \sim q)$

د) $(\sim p \Rightarrow \sim q) \wedge (q \Rightarrow p)$

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

آمار و احتمال
درس ۱: شمارش
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱۱- با حروف کلمه «تصویر» چند کلمه پنج‌حرفی بدون تکرار حروف می‌توان نوشت که قبل از حرف «و» هیچ حرف نقطه‌داری نباشد؟

۴۰ (۲)

۳۲ (۱)

۴۴ (۴)

۳۶ (۳)

۱۲- **نهایی** با ارقام ۹، ۵، ۳، ۶، ۴، ۲، چند عدد سه‌رقمی زوج با ارقام غیرتکراری می‌توان نوشت؟

۷۲ (۲)

۸۰ (۱)

۶۰ (۴)

۱۲۰ (۳)

۱۳- مجموعه $\{a, b, c, d, e, f, g\}$ چند زیرمجموعه ۴ عضوی شامل عضو b دارد؟

۱۵ (۲)

۲۰ (۱)

۳۶ (۴)

۲۸ (۳)

۱۴- تمام حروف کلمه SMART را به چند طریق می‌توان کنار هم قرارداد به‌طوری‌که حروف M و S کنار هم نباشند؟

۶۴ (۲)

۴۸ (۱)

۹۰ (۴)

۷۲ (۳)

۱۵- **نهایی** اگر $6! = \frac{(n+1)!}{(n-2)!}$ ، حاصل $P(n, 2)$ کدام است؟

۴۲ (۲)

۹۰ (۱)

۷۲ (۴)

۵۶ (۳)

۱۶- نهایی ۴ مرد و ۵ زن به تصادف کنار هم قرار می‌گیرند در چند حالت مردها کنار هم هستند؟

- (۱) $4! \times 6!$ (۲) $4! \times 5!$ (۳) $2 \times 4! \times 5!$ (۴) $5!$

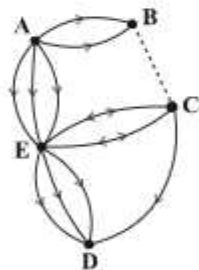
۱۷- در یک اتوبوس معمولی، ۵ نفر به چند طریق می‌توانند بنشینند، به طوری که ۳ نفر آن‌ها، مجاز به رانندگی باشند؟

- (۱) ۶۰ (۲) ۷۲ (۳) ۷۵ (۴) ۸۴

۱۸- به چند طریق می‌توان ۶ کارمند جدید را در اتاق‌های ۳ نفره، ۲ نفره و ۱ نفره جای داد؟

- (۱) ۴۵ (۲) ۵۴ (۳) ۶۰ (۴) ۷۲

۱۹- تعداد راه‌های بین دو شهر B و C چه تعداد باشد تا مطابق شکل زیر بتوان به ۷۱ طریق از شهر A به شهر D سفر کرد؟ (از شهرهای E و C حداکثر یک بار عبور می‌کند و راه‌های B و C از B به C یک‌طرفه است.)

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۵

۲۰- تعداد جایگشت‌های $n^2 - 1$ شی متمایز برابر ۶ است. تعداد جایگشت‌های $n + 3$ شی متمایز چند برابر تعداد جایگشت‌های $n + 1$ شی متمایز

است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۴ (۳) ۴۲ (۴) ۷۲۰

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

معادله درجه دوم

(معادله و مسائل توصیفی، حل مسأله)

درجه ۲ و کاربردها

صفحه‌های ۹ تا ۲۲

۲۱- اگر معادله $(3x+5)^2 = k-3$ دارای ریشه مضاعف $x=a$ باشد، حاصل $a+k$ کدام است؟

$$\frac{3}{5} \quad (2)$$

$$\frac{4}{3} \quad (1)$$

$$-\frac{5}{3} \quad (4)$$

$$\frac{14}{3} \quad (3)$$

۲۲- اگر $x=2$ و $x=-\frac{3}{4}$ ریشه‌های معادله $2x^2+kx+m=0$ باشند، حاصل $k \times m$ کدام است؟

$$6 \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

$$-7 \quad (4)$$

$$-6 \quad (3)$$

۲۳- بازای چه محدوده‌ای از m معادله درجه دوم $3x^2+7x-m+1=0$ ریشه حقیقی ندارد؟

$$m < -\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$m > -\frac{1}{4} \quad (1)$$

$$m > -\frac{37}{12} \quad (4)$$

$$m < -\frac{37}{12} \quad (3)$$

۲۴- اگر $x=k$ ریشه مضاعف معادله $mx^2-(2m+3)x+m+2=0$ باشد، حاصل $12mk$ کدام است؟

$$-9 \quad (2)$$

$$-3 \quad (1)$$

$$12 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

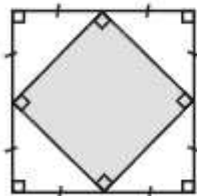
۲۵- مساحت مربع بزرگ ۱۶ می‌باشد، محیط چهارضلعی هاشورخورده کدام است؟

$$8 \quad (1)$$

$$4\sqrt{2} \quad (2)$$

$$4 \quad (3)$$

$$8\sqrt{2} \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۲۶- شقایق از قروردين ماه تا مردادماه، هر ماه پس انداز خود را نسبت به ماه قبل ۳ برابر کرده است. اگر مجموع پس انداز او از قروردين تا مرداد سه ميليون

و ششصد و سی هزار تومان باشد، با مجموع پس انداز اردیبهشت و تیر خود چند دفتر نود هزار تومانی می تواند بخرد؟

۸ (۴)

۵ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۲۷- در حل معادله درجه دوم $2x^2 + 16x - 10 = 0$ به روش مربع کامل به معادله $(x - k)^2 = m$ رسیدیم مقدار $m - k$ کدام است؟

۲۹ (۴)

۲۵ (۳)

-۴ (۲)

۲۱ (۱)

۲۸- ریشه های معادله $\frac{1}{y}x^2 - \sqrt{6}x + 3 = 0$ چگونه اند؟

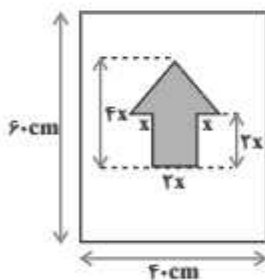
(۴) برابر و مختگ هستند.

(۳) برابر و مجوبا هستند.

(۲) وارون هم هستند.

(۱) قرینه هم هستند.

۲۹- برای ساخت تابلوی زیر، هزینه هر 1 cm^2 برچسب تیره رنگ ۳۰ تومان و هزینه هر 1 cm^2 برچسب سفید ۱۰ تومان است. اگر مجموع هزینه های

برچسب های سفید و تیره برابر با ۲۸۰۰۰ تومان شده باشد، x چند سانتی متر است؟

۵ (۲)

۱۰ (۱)

۶ (۴)

۸ (۳)

۳۰- اگر α و β ریشه های معادله درجه دوم، $x^2 + 5x - 2 = 0$ و $\beta > 0$ باشد، حاصل $|\alpha + \beta| + |\alpha| - 2|\beta|$ همواره کدام است؟

-۳β - ۴α (۴)

-۳α - ۴β (۳)

۲β + ۴α (۲)

۲α + ۴β (۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم
(درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۴

۳۱- علت نام‌گذاری سبک عراقی به این نام در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) بعد از حمله مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق منتقل شد.
- (۲) اولین نشانه‌های تغییر سبک از زمان سلجوقیان آغاز شد، اما خراسان هنوز به‌طور کامل ویران نشده بود.
- (۳) شاعران و نویسندگان بزرگ در این دوره غالباً از اهالی شهرهای عراق عجم بودند.
- (۴) بعد از حمله ویرانگر مغولان دوستداران فرهنگ و اخلاق به ادبیاتی روی آوردند که به آزادی و بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

۳۲- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، کدام شخصیت ادبی قرن‌های هفتم تا نهم هجری را معرفی می‌نماید؟

- صاحب غزل‌های عرفانی زیباست. مثنوی مشهوری دارد که در هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی پرداخته است.
- او کتابی به شیوه تذکرةالاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان نوشته است.
- از غزل‌پردازان برجسته قرن هشتم است؛ او چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی سروده است.
- از نویسندگان هم‌عصر شاه نعمت‌الله ولی که کتابی با شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است.

(۱) فخرالدین عراقی، نجم دایه، سلمان ساوجی، خواجوی کرمانی

(۲) خواجوی کرمانی، شمس قیس رازی، دولتشاه سمرقندی، جامی

(۳) فخرالدین عراقی، جامی، خواجوی کرمانی، دولتشاه سمرقندی

(۴) جامی، خواجوی کرمانی، عبید زاکانی، خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۳۳- شاعر ابیات زیر، در اشعار خود بر کدام مفاهیم تأکید کرده است؟

«سرد آزاده در میان گـروه

گرچه خوش‌خو و عاقل و داناست

محترم آنکھی تواند بود

که از ایشان به مالش استغناست»

(۱) قناعت - تلفیق عشق و عرفان

(۲) انتقاد اجتماعی - بیان ناملایمات روزگار

(۳) انتقاد اجتماعی - بی‌اعتباری دنیا

(۴) بی‌اعتباری دنیا - قناعت

۳۴- در کدام گزینه «وجه‌شبه» به‌درستی ذکر شده است؟

- (۱) ز فکر قامت رعنا ی او دل حسرتی دارد
- (۲) هر که باریک ز اندیشه شود هم چو هلال
- (۳) بی تاقل دم مزین کز لب گهر می‌ریزدش
- (۴) پروای سرد و گرم خزان و بهار نیست
- که چون طول امل پایان نباشد مژ آهش را (حسرت داشتن)
- می‌توان یافت که جویتده آن ماه بود (جویتده بودن)
- چون صدق هر کس سخن را در دهن می‌پرورد (سخن در دهن پروراندن)
- آن را که همچو سرو و صوبیر قبا یکی است (پروا نداشتن)

۳۵- در کدام بیت مشبه بر مشبهه ترجیح داده شده است؟

- (۱) احتمال نیش کردن واجب است از بهر نوش
- (۲) نرگس که چمن چشم و چراغ چمتش کرد
- (۳) دانتد جهانیان که در عشق
- (۴) هر شبی روزی و هر روز زوالی دارد
- حمل کوه بیستون بر یاد شیرین بار نیست
- چشم تو سرافکنده به هر انجمتش کرد
- اندیشه عقل معتبر نیست
- شب وصل من و معشوق مرا آخر نیست

۳۶- کدام بیت دارای بیشترین تشبیه است؟

- (۱) سروقد و ماهروی لاله رخ و مشکموی
- (۲) مرغ دل تا دام زلف و دانه خال تو دید
- (۳) ز دست دلبر گلرخ دل آرامی پری چهری
- (۴) برکتی از زمین دل بیخ امل به بیل غم
- چنگ زن و باده نوش رقص کن و شعرخوان
- طایر اندیشه ام اقتاد در دام هوس
- عیاری یاسمین عارض نگاری مشتری سیما
- خار اجل ز راه جان برنکتی دریغ من

۳۷- در کدام مصراع، تعداد پایه‌های آوایی زوج نیست؟

- (۱) مرا راحت از زندگی دوش بود
- (۲) نه من انگشت‌نمایم به هواداری رویت
- (۳) ای عشق تو در جان من از بدو گن
- (۴) دیده از دیدار خوبان برگرفتن مشکل است
- که آن ماهرویم در آغوش بود
- که توانگشت‌نمایی و خلاق نگارنت
- جانا چنین بیگانگی با من مکن
- هر که ما را این نصیحت می‌کند بی حاصل است

۳۸- با توجه به پایه‌های آوایی در هر بیت، به‌ترتیب واژگان مناسب برای جاهای خالی کدام‌اند؟

... توان دیدن بمینائی که من دارم	کجا چشمی که بیتد آن تماشائی که من دارم
... وسوسه بر هم نزنسد رابطه ساز یقین	... حوصله را ناله سبکسر نکند
... چو از روی معنی بهشتت بزمتم	تو می خور چرا می نباشد ...
... گر قبولم می‌کنی تا ... بنده باشم	هر چه می‌خواهی بکن بر جان من فرمان‌روایی
- (۱) چرا رفتی - دل و جان - غذایی - مهربانی
- (۲) تو را خواهم - بی همگان - غلامت - شرمندهم
- (۳) دل آرامی - زمزمه‌ای - جواب - خنده‌رویی
- (۴) دو عالم را - کوه‌گران - حرمت - زنده باشم

۳۹- از جهت علم بیان، قافیه در کدام گزینه مشابه بیت زیر است؟

«هتوزت بر مه از شب سایبان است	هتوزت بر گل از سبیل طناب است»
(۱) هتوزت ماه در اوج جمال است	هتوزت شب نقاب آفتاب است
(۲) هتوزت سبیل مشکین بمن‌سانست	هتوزت برگ گل سبیل نقاب است
(۳) هتوزت شکر اندر پر طوطی است	هتوزت بر قبر پر غراب است
(۴) هتوزت ماه در عقرب مقیم است	هتوزت عقرب اندر اضطراب است

۴۰- مضمون کدام گزینه با بیت زیر نامتناسب است؟

«دست از مس وجود چو مردان ره بشوی	تا کیمیای عشق بیابتی و زر شوی»
(۱) از نیکویی چو دلبر خورشیدرو شوند	در سایه عتایت تو ذره‌های خاک
(۲) چون که تو دست شغفت بر سر ما داشته‌ای	نیست عجب گر ز شرف بگذرد از چرخ سرم
(۳) چو زر عزیزوجود است نظم من آری	قبول دولتیان کیمیای این مس شد
(۴) متم ز سایه او آفتاب عالم‌گیر	که سلطنت رسد آن را که یاقوت ظل (-سایه) هما

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و

سیزدهم

(دوره بازرگشت و بیداری)

تا پایان «شعر عصر بیداری»

صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸

۴۱- **نهایی** موارد زیر به ترتیب درباره ویژگی‌های کلامی کدام شاعر یا نویسنده آمده‌اند؟

- علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت.

- وی مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا می‌خواند.

- جایگاه خانوادگی او مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه قرار گیرد.

- سروده «گر این چنین به خاک وطن شب سحر کتم/ خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کتم» از اوست.

(۱) محمدتقی بهار - عارف قزوینی - ایرج میرزا - میرزاده عشقی

(۲) محمدتقی بهار - فرخی یزدی - ایرج میرزا - عارف قزوینی

(۳) نسیم شمال - عارف قزوینی - ادیب‌الممالک - میرزاده عشقی

(۴) ملک‌الشعرا - عارف قزوینی - ادیب‌الممالک - سید اشرف‌الدین گیلانی

۴۲- **نهایی** کدام گزینه به ترتیب در مورد ادیب‌الممالک درست و در مورد ملک‌الشعرا نادرست است؟

(۱) وی سردبیری روزنامه نسیم شمال را بر عهده داشت. - آشنایی عمیق خود با زبان فارسی و آگاهی از مسائل روز را در راه آزادی و وطن‌خواهی به کار گرفت.

(۲) شعر ادیب از زندگی سیاسی او جدا نبود و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است. - او با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود.

(۳) دیوان او شامل قصاید و ترجیع‌بدها و مسمط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن زمان را بیان می‌کند. - بهار علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه در حوزه سیاست و روزنامه‌نویسی نیز فعالیت داشت.

(۴) وی در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است. - از نمونه‌های اشعار انتقادی او شعر «ای قلم» است.

۴۳- در مورد «صبای کاشانی» چند عبارت صحیح نیست؟

الف) در مثنوی، قصیده و چهارپاره دست داشت.

ب) «گلشن صبا» تقلیدی از گلستان سعدی است.

ج) «خداوندنامه» حماسه‌ای مذهبی در مورد دلاوری‌های امام حسین (ع) است.

د) شاخص‌ترین شاعر دوره سبک هندی است.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۴۴- از چشم‌انداز تاریخ ادبیات در عبارت زیر چند لغزش به چشم می‌خورد؟

«از انقراض دولت صفویه تا آغاز سلطنت محمدشاه قاجار، یعنی در دوران حکومت‌های افشاریه، زندیه و اواسط دوره قاجار، رشد و شکوفایی قابل توجهی در تاریخ ادبیات ایران دیده نمی‌شود. در این دوره شاعران از سبک هندی روی برگردانده‌اند؛ اما هنوز تأثیراتی از آن سبک و نیز سبک عراقی در آثارشان مشاهده می‌شود.»

(۱) صفر

(۲) یک

(۳) دو

(۴) سه

۴۵- **نهایی** به ترتیب فروش اصفهانی و نشاط اصفهانی به چه قالب و سبکی روی آوردند؟

(۱) قصیده‌سرایی به سبک شاعران عهد سلجوقی - غزل‌سرایی به سبک شاعران سبک عراقی

(۲) غزل‌سرایی به سبک شاعران خراسانی - قصیده‌سرایی به سبک مولوی و سعدی

(۳) غزل‌سرایی به سبک شاعران عهد سلجوقی - قصیده‌سرایی به سبک شاعران سبک عراقی

(۴) قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی - غزل‌سرایی به سبک انوری و حافظ

۴۶- کدام گزینه با توجه به تاریخ ادبیات دوره بیداری درست نیست؟

- (۱) از شعرا و روشنفکران آزادی خواه این دوره، می توان بهار و میرزا آقاخان کرمائی را نام برد.
 - (۲) در ادبیات بیداری، شاعران و نویسندگان مظاهر استبداد و استعمار را با زبانی ادبی مورد نقد قرار می دادند.
 - (۳) بعد از تهران، رشت بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی داشت و روزنامه نسیم شمال هم در این شهر منتشر می شد.
 - (۴) زبان شعر این دوره به سمت محاوره سوق داده شد تا با توده مردم ارتباط برقرار کند و قابل فهم باشد.
- ۴۷- با توجه به اوضاع ادبی دوره بازگشت، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟
- (الف) هدف انجمن ادبی خاقان، رهایی بخشیدن شعر فارسی از تبهائی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره های بعد از آن بود.
 - (ب) اگر نهضت بازگشت ادبی برپا نشده بود، چه بسا زبان فاخر شعر فارسی دچار ضعف و سستی بیشتری می شد.
 - (ج) گروهی از شاعران دوره بازگشت، به قصیده سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ صباى کاشانی، نشاط اصفهانی و هاتف اصفهانی از این گروه هستند.
 - (د) شاعران دوره بازگشت به پیروی از اسلوب های کهن پرداختند و در سطوح زبانی، ادبی و فکری، سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند.
 - (هـ) مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می کرد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۸- بیت زیر از کیست؟ مضامین عمده اشعار او چه بود؟

«از خون جوانان وطن لاله دمیده / از مساتم سروز قندشان سرو خمیده»

- (۱) عارف قزوینی - وطن دوستی، آزادی خواهی و ستیز با نادانی
- (۲) ایرج میرزا - مفاهیم نو در قالب طنز، هجو و هزل
- (۳) محمدتقی بهار - آزادی و وطن خواهی
- (۴) فرحی یزدی - آزادی و مفاهیم وطن دوستانه

۴۹- هر سه عامل کدام گزینه، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تأثیرگذار بودند؟

- (۱) ضعف حکومت صفویه - ورود فرهنگ و ادبیات اروپاییان به ایران - ناکارآمدی ادبیات آن دوره در منعکس کردن مسائل روز
- (۲) تأسیس انجمن های ادبی متعدد - ورود افراد عامی و ناآشنا به ادبیات در این حوزه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه
- (۳) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه - غارت کتابخانه اصفهان
- (۴) شکست و عقب افتادگی ایران در اثر جنگ های پی در پی و سرخوردگی فرهیختگان - استفاده شاعران تأثیرگذار این دوره از ادبیات کهن - ورود فرهنگ اروپاییان به ایران

۵۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«در کمترین صبح تو مدهوش مانده ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا»

- (۱) ای تو ز آغاز و انتها همه دانا
- (۲) قطره باران کجا و چشمه خورشید
- (۳) لاله و گل از تجلی تو به خوبی
- (۴) ما نتوانیم حق حمد تو گفتن
- قدرت تو کرده خاک مرده توانا
- قطره کجا می شود محیط به دریا
- قمری و بلبل ز شوق تو به عللا
- با همه گروییان عالم بالا

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم
(درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۵۱- در کدام بیت واژه‌ای را که امروزه به گونه دیگری به کار می‌رود نمی‌توان یافت؟

- (۱) گویتد بهشت و خور و کوثر باشد
جوی می و شیر و شهد و شکر باشد
- (۲) هوای کوی تو از سر نمی‌رود آری
غریب را دل سرگشته با وطن باشد
- (۳) چون گل و می می از پرده برون آید و درآ
که دگر باریه ملاقات نه پیدا باشد
- (۴) خون بی‌درد شود قسمت خاک آخر کار
خون ما نیست که مملو گشته قاتل باشد

۵۲- با توجه به متن زیر کدام گزینه نادرست است؟

«بی سر و بن می‌گشت و بر گناهان خود نوحه می‌کرد تا به مرور رسید آنجا پلیست، مردی دید که از آن پل درافتاد و اگر آبش بپردی در حال هلاک شدی. از دور بانگ کرد: «اللهم احفظه»، مرد معلق در هوا بماند. تا برسیدند و او را پرکشیدند، و در ابراهیم خیره بماندند تا این چه مردی است.»

(۱) در این قطعه از جهت زبانی جملات کوتاه، قابل فهم و مفاهیم عینی هستند.

(۲) کاربرد متعادل واژگان فارسی در برابر لغات عربی

(۳) کاربرد سجع در عبارات فوق محسوس است.

(۴) از منظر قلمرو فکری، متن حکایتی از کرامات و فضل یکی از بزرگان است.

۵۳- در همه گزینه‌ها به جز ... «واج‌آرایی صامت و مصوت» بر موسیقی شعر افزوده است.

- (۱) بر بوی سر زلف تو چون عود بر آتش
می‌سوزم و می‌سازم و باد است به دستم
- (۲) اگر پنهان بود پیدا من آن پیدای پنهانم
و اگر نادان بود دانای من آن دانای نادانم
- (۳) سپهر مهر را ماهم جهان عشق را شاهم
بتان را آستین بونم مغان را آفرین خوانم
- (۴) در میان موج دریا هم ز آب آسمان
تربیت دارد صدق زان در دهان دارد در

۵۴- «واج‌آرایی» در کدام گزینه محسوس‌تر است؟

- (۱) تا که نگریزد دل عشاق از دام بلا
صد غره بر هر خمی در گیسوان افکنده‌ای
- (۲) یکی بنده شمع می‌مغتن بر به دست
خرامان بیامد به بالین مست
- (۳) از او رستم شیردل خیره مانند
بر او بر جهان آفرین را بخواند
- (۴) بیامد بمالید و زین بر نهاده
شد از رخس رخشان و از شاه شاد

۵۵- کدام آرایه در ابیات زیر مشترک نیست؟

- (الف) بر سر میدان عشقش جان برفشان مردوار
قلب دشمن نشکند آن را که باشد جان عزیز
- (ب) زلف کافرکیش او ایمان من بر باد داد
ای عزیزان پیش کافر کی بود ایمان عزیز
- (ج) ای دلم را شکر جان‌پرور چون جان عزیز
خاک پایت همچو آب چشمه حیوان عزیز

(۴) جناس

(۳) واج‌آرایی

(۲) واژه‌آرایی

(۱) استعاره

۵۶- وزن کدام بیت با محتوای آن تناسب ندارد؟

- (۱) بتشین به بالیتم دمی، من خود نخواهم زیستن
 - (۲) از دوست به هر چیز چرا بایدت آزد؟
 - (۳) سینه ما کوره آهنگر است
 - (۴) که از پشت زیشان به خم کمتد
- باری ببیتم روی تو، کفایت خود مقصود من
کین عیش چتین باشد، گه شادی و گه درد
تا که جهان افعی ضحاک شد
ریودم سر و پای کردم به بتد

۵۷- لحن و آهنگ کدام بیت با سایر ابیات یکسان نیست؟

- (۱) گر یکی از عشق برآرد خروش
 - (۲) چو بر زد سر از برج شیر آفتاب
 - (۳) روتنی روز تویی شادی غم سوز تویی
 - (۴) سخت به ذوق می دهد باد ز بوستان نشان
- بر سر آتش نه غریب است جوش
بیالید روز و بهالود خواب
ماه شب افرور تویی آبر شکر بار بیا
صبح دمید و روز شد خیز و چراغ و نشان

۵۸- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه نیامده است؟

«پیش خویش زنبورخانه‌ای و قدری شهد یافت، چیزی از آن به لب برد، از نوعی در حلاوت آن مشغول گشت که از کار خود غافل ماند و نه اندیشید که پای او بر سر چهار مار است و نتوان دانست که کدام وقت در حرکت آید، و موشان در بریدن شاخ‌ها جدّ بلیغ می‌نمایند.»

- (۱) دلا ذوقی ندارد دولت دنیا و شادی‌ها
 - (۲) مشو دلبسته هستی که دوران
 - (۳) دانی که بر نگین سلیمان چه نقش بود؟
 - (۴) مبتد دل به جهان کاین جهان پیشیز نیرزد
- خوشا آن دردمندی‌های عشق و نامرادی‌ها
هر آن را زاد، زاد از بهر کشتن
دل در جهان مبتد که با کس وفا نکرد
به هیچ چیز نگیرش که هیچ چیز نیرزد

۵۹- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دقیق‌تری دارد؟

- (۱) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید
 - (۲) بس گل شکفته می‌شود این باغ را ولی
 - (۳) دندان به دل فشار در این باغ چون انار
 - (۴) فلک چو دید سرم را اسیر چتبر عشق
- دانه چون در آسیا افتد تحمّل بایدش
کس بی بلای خار نچیده است از او گلی
بویی اگر ز سیب ز نخدانت آرزوست
بیست گردن صبرم به ریمان فراق
در بساط آسیا یک دانه نشکسته نیست

۶۰- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) برو شادی کن ای یار دل‌افروز
 - (۲) زندگی با همه وسعت خویش
 - (۳) اسرار ازل را نه تو دانی و نه من
 - (۴) می نوش به ماهتاب ای ماه که ماه
- غم فردا شاید خورد امروز
مخفل ساکت غم خوردن نیست
وین حرف معما نه تو خوالی و نه من
بسیار بتابد و نیابد ما را

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

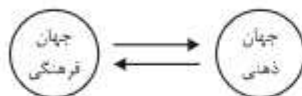
فرهنگ جهانی
(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،
نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)
صفحه‌های ۱ تا ۲۶)

۶۱- چند عبارت با شکل زیر ارتباط کامل دارد؟

«جهان تکوینی پیش از انسان هم بوده است.» «بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان انسانی، تناسب وجود دارد.» «هر نوع اخلاقی، جویای

فرهنگی متناسب با خود است.» «جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد.» و

«هر فرهنگی، نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.»

(۲) دو

(۱) سه

(۴) یک

(۳) چهار

۶۲- هر یک از گزاره‌های زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام دیدگاه درباره جهان‌های مختلف و رابطه آن‌ها با یکدیگر است؟

الف) طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

ب) طرفداران این دیدگاه، جهان تکوینی را همچون یک ماده خامی می‌دانند.

ج) طرفداران این دیدگاه، اعتقاد دارند ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند.

د) براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.

ه) براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

(۱) دیدگاه دوم - دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه سوم

(۲) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم - دیدگاه سوم

(۳) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه اول - دیدگاه سوم

(۴) دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه اول

۶۳- اگر (الف: معنویت)، (ج: حقیقت)، (پ: تعهد و مسئولیت) و (د: عقلانیت) باشد؛ با توجه به موارد زیر کدام گزینه راجع به ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب، تصویر درستی را ارائه می‌کند؟

(ب) معیار و میزان برای ستجش عقاید و ارزش‌های مختلف

(ت) زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان مشمول

(ه) نبود آن بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

(ز) نبود سطح اول آن باعث می‌شود فرهنگ، توانایی دفاع از هویت خود را نداشته باشد.

ویژگی	توضیحات
د	ز
الف	ه
ج	ب

(۲)

ویژگی	توضیحات
ج	ز
الف	ه
د	ب

(۱)

ویژگی	توضیحات
پ	ب
الف	ه
ج	ت

(۴)

ویژگی	توضیحات
پ	ت
الف	ه
د	ب

(۳)

۶۴- در متن زیر چند عبارت نادرست است؟

«مردم جامعه تغلب، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگر هستند، هدف این مردم خوار و مقهور کردن ملت خود است، آن‌ها دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند. چنین مردمی گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت و پیروز و مورد رشک دیگران‌اند، آن‌ها مردم خود و جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمرند؛ گمان می‌برند که ملت‌های دیگر توانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند برسند، این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند.»

(۴) ۵

(۳) ۲

(۲) ۴

(۱) ۳

۶۵- هر یک از عبارات زیر، با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- علت نسل‌کشی اروپاییان در قاره آمریکا

- شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستعمره

- آشکار بودن استعمارگران و مجریان

- شبیه‌خون فرهنگی و تهاجم فرهنگی

(۱) پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی - استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار نو

(۲) تأمین سلطه خود - استعمار نو - استعمار نو - استعمار فرانو

(۳) تأمین سلطه خود - از بین رفتن تدریجی استعمار کهن و ظهور اشکال جدید - استعمار قدیم - استعمار فرانو

(۴) پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی - از بین رفتن تدریجی استعمار کهن و ظهور اشکال جدید - استعمار کهن - استعمار فرانو

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی
(کتاب‌های ما، پندهای اجتماعی،
جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱

۶۶- به ترتیب علت هر عبارت کدام است؟

- فعالیتی مانند بسته شدن ناخودآگاه چشم کنش محسوب نمی‌شود.

- پاسخ مناسب معلم به دانش‌آموز در کلاس درس

- باز ماندن از گفتار

- تمایز کنش از فعالیت مخلوقات دیگر مانند حرکت ابرها

- از هر کنشگری می‌توان پرسید چرا چنین کاری کردی؟

(۱) عدم وجود اراده و آگاهی - درک هدف دانش‌آموز - عدم توجه به هدف کنشگر - ویژگی‌های کنش - انسان‌ها همیشه به اهداف خاص خود می‌رسند.

(۲) عدم وجود اراده - فهم معنای کنش دانش‌آموز - از دست دادن اراده نسبت به سخن گفتن - توجه به معنای کنش - کنش انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

(۳) ارادی بودن کنش - دریافت هدف دانش‌آموز - عدم توجه به هدف کنشگر - آگاهی صحیح - وجود اهداف یکسان در انجام کنش‌های انسان

(۴) عدم وجود اراده - درک معنای کنش دانش‌آموز - از دست دادن آگاهی نسبت به کلمات و معانی - ویژگی‌های کنش - کنش انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

۶۷- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- معنادار شدن به دخانیات

- رعایت قوانین راهتمایی و رانندگی

- نمره دادن معلم به دانش‌آموزان

(۱) پیامد طبیعی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری

(۲) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش اجتماعی - پیامد احتمالی کنش

(۳) پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد طبیعی کنش

(۴) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش درونی - پیامد قطعی کنش

۶۸- کدام یک از گزاره‌های زیر مطلب نادرستی ذکر می‌کند؟

(الف) از آنجا که کنش اجتماعی صرفاً در حضور دیگران صورت نمی‌گیرد، می‌توانیم کنش راننده‌ای را که نیمه‌شب پشت چراغ قرمز می‌ایستد و مقررات مربوطه را رعایت می‌کند که مورد قبول افراد جامعه است، اجتماعی بدانیم.

(ب) گزاره «اشخاص در کتابخانه‌ها، باید با صدایی آرام مطالعه کنند.» مصداقی از ارزش اجتماعی است که مورد پذیرش و توجه است و افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.

(ج) پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معتادار هستند.

(د) پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فقط محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند.

(ه) نرخ جایگزینی به معنای اختلاف میزان مولید و مرگ و میر در یک کشور است.

(۱) «ج» و «الف» و «د» (۲) «د» و «ب» و «د» (۳) «ج» و «د» و «د» (۴) «د» و «ب» و «الف»

۶۹- کدام گزینه راجع به موارد زیر، مطلب درستی را بیان می‌کند؟

الف) عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

ب) اعضای جهان اجتماعی تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و متناسب با حقوق و تکالیف خود نقشی را برعهده می‌گیرند.

ج) به مجموعه آگاهی‌های فردی و خصوصی اعضای یک جهان اجتماعی فرهنگ می‌گویند.

د) فروریختن و دگرگون شدن جهان اجتماعی و تبدیل آن به جهان اجتماعی دیگر نتیجه ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ خود و یا انتقال آن به نسلی دیگر است.

ه) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

۱) فقط «الف» درست است. ۲) فقط «ب» و «ج» نادرست هستند.

۳) «ب» و «ج» برخلاف «ه» و «د» نادرست هستند. ۴) «د» برخلاف «ه» و «ج» و «ه» نادرست است.

۷۰- با توجه به عبارات زیر، کدام گزینه درست است؟

- در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راه‌هایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند.

- آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌هاست.

۱) جهان طبیعی ← جهان اجتماعی، جهان طبیعی ← جهان اجتماعی

۲) جهان اجتماعی ← جهان طبیعی، جهان اجتماعی ← جهان طبیعی

۳) جهان طبیعی ← جهان اجتماعی، جهان اجتماعی ← جهان طبیعی

۴) جهان اجتماعی ← جهان طبیعی، جهان طبیعی ← جهان اجتماعی

روان شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش
مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

۷۱- روش کسب آگاهی هر عبارت، در کمانک روبه‌روی آن نوشته شده است: درستی یا نادرستی این روش‌ها در کدام گزینه آمده است؟ (به‌ترتیب)

- تولید واکسن کرونا توسط متخصصان ایرانی (تجربه)

- اگر حاصل جمع دو عدد، زوج باشد، حتماً یا هر دو زوج یا هر دو فرد بوده‌اند. (عقل)

- بتایر متن سوره «توحید»، خداوند نه فرزندی دارد و نه فرزند کسی است. (استناد به سخن و عمل بزرگان دین)

- ما نیز مانند امام علی (ع) باید سعی کنیم به طور ناشناس به نیازمندان کمک کنیم تا عزت نفس آنان خدشه‌دار نشود. (استناد به عمل بزرگان دین)

(۴) د - د - ن - د - ن

(۳) د - د - د - ن - د

(۲) ن - د - د - د - د

(۱) د - د - د - د - د

۷۲- کدام‌یک از عبارت‌های زیر با مفاهیم علم تجربی مغایرت ندارد؟

(۱) برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه‌شده باید واقعی بودن پاسخ‌ها را بر اساس اطلاعات و داده‌های تجربی اثبات کنیم.

(۲) «موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان تابع تحصیل والدین آن‌هاست.» یکی از ویژگی‌های این فرضیه قابلیت تغییر در آن است، یعنی ممکن است با

گذشت زمان و روی کار آمدن متخصصان با افکار جدید و شخصی، گزاره فوق نادرست تلقی گردد و کنار گذاشته شود.

(۳) برای تدوین یک نظریه علمی در مورد حافظه، «مجموعه‌ای متسجم از فرضیه‌های تأییدشده در مورد حافظه» مورد استفاده قرار می‌گیرند.

(۴) تشکیل نظریه فراموشی مستلزم رد گزاره روبه‌رو است: «گذشت زمان موجب تضعیف حافظه می‌شود.»

۷۳- هر یک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب به کدام هدف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟

- با سخت‌شدن بیان دلایل یک مفهوم، تحقق این هدف نیز در پی آن دشوار می‌شود.

- دانشمندان باید برای تحقق این هدف دقیق، بی‌طرف و بدون سوگیری باشند.

- خیلی از پدیده‌ها را می‌توان دارای علل متعددی دانست.

- این هدف را می‌توان محصول تحقق همه اهداف پیشین دانست.

(۲) پیش‌بینی - کنترل - تبیین - پیش‌بینی

(۱) تبیین - کنترل - پیش‌بینی - پیش‌بینی

(۴) پیش‌بینی - توصیف - تبیین - کنترل

(۳) تبیین - توصیف - پیش‌بینی - کنترل

۷۴- گروهی از دانش‌آموزان می‌خواهند با استفاده از «روش علمی» به مسئله «چرا دانش‌آموزان نسبت به درس ریاضی علاقه کمتری دارند؟» پاسخ دهند.

آن‌ها برای اینکه از روش علمی خارج نشوند و به معنای واقعی کلمه، یک کار علمی انجام دهند، برای پژوهش خود آئین‌نامه‌ی پایین را طراحی و خود را

ملزم به رعایت تمام قوانین آن می‌کنند. با توجه به اطلاعات داده‌شده، کدام گزینه درست است؟

آئین‌نامه علمی گروه	
۱- مشاهده و تجربه، رکن اساسی روش ماست.	۲- در طول پژوهش خود، تنها امور مشاهده‌پذیر را بررسی می‌کنیم.
۳- دیگر منابع کسب آگاهی و معرفت کاملاً نادرست هستند.	۴- در امور نامحسوس می‌توانیم از سایر منابع معرفتی استفاده کنیم.
۵- گزاره‌های صحیح و معتبر، صرفاً در مورد امور محسوس است.	۶- ممکن است گاهی فرضیه‌های خود را تغییر دهیم.

(۱) قانون (۱) و (۳) کاملاً درست هستند.

(۲) قانون (۵) کاملاً نادرست است و می‌توان درباره‌ی امور غیرقابل مشاهده نیز گزاره‌های معتبر داشت.

(۳) قانون (۶) کاملاً نادرست است.

(۴) قانون (۲) و (۴) هر دو نادرست هستند و نیاز به اصلاح دارند.

۷۵- هر کدام از عبارات زیر با کدامیک از موارد مطرح‌شده مطابقت بیشتری دارد؟

الف) دقیق و شفاف بودن متغیرها

ب) پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان

ج) دشوار بودن تعریف عملیاتی از این دسته از پدیده‌ها

د) پذیرفتن مقادیر مختلف

(۱) نظام‌دار بودن - دشواری تکرارپذیری - فرایندهای ذهنی - ویژگی روش علمی

(۲) تعریف عملیاتی - دشواری تکرارپذیری - پدیده‌های روان‌شناختی - متغیر

(۳) نظام‌دار بودن - محدودیت روش علمی - پدیده‌های روان‌شناختی - ویژگی روش علمی

(۴) تعریف عملیاتی - محدودیت روش فلسفی - پدیده‌های انتزاعی - متغیر

۷۶- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام پرسش در حیطه علم روان‌شناسی قرار می‌گیرد؟

ب) آیا می‌توان گفت عامل موفقیت افراد، تنها به دانش تخصصی و شغلی آن‌ها مربوط است؟

ج) ارتباط بین مسئله و فرضیه چگونه است؟

د) تبیین کدام مسئله راحت‌تر است؟

ه) تفکر به چه چیزی نیاز دارد؟

(۱) «چرا وقتی به درسی علاقه داریم بهتر آن را مطالعه می‌کنیم؟» - «خیر عوامل دیگری نیز دخیل هستند.» - «فرضیه در جواب مسئله می‌آید و

گاهی باعث به وجود آمدن مسائل جدید می‌شود.» - «دلیل رسانا بودن فلزات چیست؟» - «حافظه»

(۲) «چرا انسان‌ها در برابر مشکلات افسرده می‌شوند؟» - «خیر عوامل دیگری نیز دخیل هستند.» - «فرضیه در جواب مسئله می‌آید و هرگز باعث به

وجود آمدن مسائل جدید نمی‌شود.» - «آیا حکومت‌های لیبرال در آموزش موفق هستند؟» - «استدلال»

(۳) «دلیل حمله صدام به ایران چه بود؟» - «بله موفقیت در این عوامل خلاصه می‌شود.» - «فرضیه در جواب مسئله می‌آید و گاهی باعث به وجود

آمدن مسائل جدید می‌شود.» - «تأثیر روح مردگان بر شادی زندگان چیست؟» - «حل مسئله»

(۴) «چرا وقتی به درسی علاقه داریم بهتر آن را مطالعه می‌کنیم؟» - «بله موفقیت در این عوامل خلاصه می‌شود.» - «فرضیه در جواب مسئله می‌آید

و هرگز باعث به وجود آمدن مسائل جدید نمی‌شود.» - «آیا کتک‌ور سراسری واقعاً سخت است؟» - «حافظه»

۷۷- قسمت‌های مشخص‌شده در هریک از موقعیت‌های زیر به کدام مفهوم مهم در تعریف روان‌شناسی اشاره می‌کند؟

الف) «روان‌شناس بر طبق تحقیقات و جهت‌گیری‌های نظری خود، روان‌شناسی را علمی می‌داند که پدیده‌هایی همچون ظرفیت ذخیره‌سازی اطلاعات،

عوامل مؤثر بر توجه، چگونگی شکل‌گیری تمرکز و... را بررسی می‌کند.»

ب) «مشاور مدرسه می‌خواهد بداند چرا دانش‌آموزان علاقه‌مند به مراسم صبحگاهی مدرسه نیستند و تمایلی ندارند که سر صف باشند، او به این منظور،

به مدت یک هفته، هر روز صبح کارهایی که معاون مدرسه در مراسم صبحگاهی انجام می‌دهد و همچنین شیوه سخرانی او را بررسی می‌کند.»

(۲) رفتار - شناخت

(۱) قریبدهای ذهنی - عمل

(۴) شناخت - رفتار

(۳) تفکر - فعالیت‌های قابل مشاهده به صورت مستقیم

۷۸- کدام گزینه در مورد «روانشناسی» نادرست است؟

(۱) علم روانشناسی سعی می‌کند به پرسش‌های حیطه خود، پاسخ علمی و دقیق بدهد.

(۲) «ممره حاصل از اجرای آزمون سازگاری» تعریف عملیاتی هوش است.

(۳) روانشناسی اطلاعات خود را از روش‌های مختلفی به دست می‌آورد.

(۴) اهداف علم روانشناسی عبارت‌اند از «مسئله - فرضیه - اصل یا قانون - نظریه».

۷۹- کدام‌یک از موارد زیر با روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روانشناسی مطابقت دارد؟

الف) ساخت آزمون‌ها باید به دست متخصصان انجام شود زیرا با وجود آن‌که طراحی آن‌ها دشوار نیست، فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند.

ب) از ویژگی‌های مشاهده، گستردگی این روش است، به این معنی که می‌توان آن را در محیط‌های آزمایشگاهی و طبیعی به کار برد.

ج) تصویربرداری مغناطیسی به دانشمندان این امکان را می‌دهد تا به دقت مکانی و زمانی فعالیت نواحی مختلف مغز در حین انجام یک فعالیت ذهنی

پی ببرند.

د) با اجرای آزمون‌های شخصیتی و تفسیر نتایج آن‌ها نیازی به سایر روش‌ها برای ارزیابی شخصیت نداریم.

(۲) الف - ب

(۱) الف - ب - ج

(۴) ب - ج

(۳) ب - د

۸۰- کدام گزینه در مورد «فرایندهای ذهنی» درست است؟

(۱) منظور از گیرنده‌های حسی، فقط گوش و چشم است.

(۲) محرک‌ها ابتدا طی فرایند توجه، انتخاب و سپس طی فرایند ادراک، تفسیر می‌شوند.

(۳) استفاده از اطلاعات موجود در حافظه «بازیابی» نام دارد.

(۴) شناخت به دو دسته پایه و عالی تقسیم می‌شود که اولی پیچیده‌تر است.

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تهرین گنبد

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۵/۳

آزمون ۳ مردادماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۹۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

ساعت ۹:۳۵ تا ۱۱ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده نوازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شماره چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۲	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	اجباری	تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	۸
۵	اختیاری	تاریخ (۱)	۵	۱۱۶	۱۲۰	
۶	اجباری	جغرافیا (۲)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۷
۷	اختیاری	جغرافیای ایران	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۹	اختیاری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۱۰	اختیاری	منطق	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۱۱	اختیاری	اقتصاد	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، محمد پردل نظامی، شمیم پهلوان شریف، محمد ابراهیم کوزنده‌جانی، احمد حسن زاده فرد، آروین حسینی، رضا خاتباتالی، نیکو دکامین، احمد رضا ذاکر زاده، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد شهدیان، هومن تمازی
جامعه‌شناسی	امیرمهدی افشار، آریتا پیدقی، جواد جلیلیان، فاطمه صفری، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هاتا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی
عربی، زبان قرآن	محمود یادبرین، مجید بیگلری، ابوطالب دراتی، حسین رضایی، آرمین ساعدیناه، محمد رضا سوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قالدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین گرمیان فرد، محمد گرمی‌نیا، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، جواد جلیلیان، مریم خسروی دهنوی، محمد رسایی، تابان صیقلی، آیدا فتاح‌زاده، حبیبه محبی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد ملک‌آبادزاده، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهتمچی، جواد پاکدل، تیما جواهری، عرفان ددهشتیا، پرگل رحیمی، موسی سیاهی، محمد گرمی‌نیا، علی معزی، فیروز تزدتجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضانی، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمد صدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی، فاطمه عزیزی	عطیه معلوجی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه، لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسینی
ناشر چاپ	حمید عباسی

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مَوَاعِظُ قِيَمَةٌ
صِنَاعَةُ التَّلْمِيعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۶)

۸۱- ﴿ اُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ﴾:

- (۱) با دانش و پند نیکوتر به راه پروردگارت دعوت کن و بحث کن با ایشان با [روشی] که بهتر است.
- (۲) با دانش و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آن‌ها با [روشی] که بهتر است بحث کن.
- (۳) با دانش و پند نیکو به راه پروردگار خود فرا بخوان و با ایشان با [شیوه‌ای] که نیکو است گفت‌وگو کن.
- (۴) با دانش و اندرز که نیکو است به راه پروردگار خود دعوت کن و با [شیوه‌ای] که بهتر است یا آن‌ها گفت‌وگو کن.

۸۲- « مَنْ كَانَ مُعْجَبًا بِنَفْسِهِ مَرَحًا مُكَبِّرًا فِي سُلُوكِهِ وَ حَدِيثِهِ فَلَنْ يَكُونَ كَمَنْ يَتَوَاضَعُ لِلَّهِ. »:

- (۱) آن‌که در رفتار و گفتارش خودپسند، شادمانه و مغرور باشد، مانند آن‌که برای خدا تواضع می‌ورزد نخواهد بود.
- (۲) هرکس مغرور و خودپسند و با تکبر در رفتار و گفتار است، مانند کسی نیست که به خاطر خدا فروتنی می‌ورزد.
- (۳) آن‌که خودپسند و مغرور و با تکبر باشد، هرگز در گفتار و کردار خویش در برابر خدا تواضع پیشه نخواهد کرد.
- (۴) رفتار و گفتار خودپسندانه، شادمانه و مغرورانه برای کسی خواهد بود که در برابر خداوند فروتنی نکرده است.

۸۳- « مَنْ اجْتَنَّبَ عَنِ الْعُجْبِ وَ أَحَبَّ النَّاسَ حَسَبَ مَا قَرَأَ مِنْ آيَاتِ فَهُوَ أَحَبُّ الْمَخْلُوقَاتِ وَ أُحِبُّهُ أَيْضًا. »:

- (۱) کسی که از خودپسندی دوری کند و محبوب‌ترین مردم باشد مطابق آنچه از آیات خواندیم محبوب‌ترین مخلوقات است و من هم او را دوست دارم.
- (۲) کسی که از خودشیفتگی دوری کند و محبوب‌ترین مردم باشد مطابق آنچه از آیات می‌خوانیم او از مخلوقات دوست‌داشتنی است و من نیز دوستش دارم.
- (۳) هرکس از خودشیفتگی دوری کند و مردم را دوست بدارد مطابق با آنچه از آیات می‌خوانیم او مخلوقات را دوست دارد و نزد من هم محبوب‌ترین آن‌هاست.
- (۴) هرکس از خودپسندی دوری کند و مردم را دوست بدارد مطابق با آنچه از آیات خواندیم محبوب‌ترین مخلوقات است و من نیز او را دوست دارم.

۸۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) سَيَتَذَكَّرُ الْأَخْرُونَ أَعْمَالَ السَّابِقِينَ وَ سَوْفَ يَبْنُونَ الْمَسْتَقْبَلَ: دیگران کارهای گذشتگان را به یاد خواهند آورد و آینده را خواهند ساخت.
- (۲) إِنَّ النَّاهِيَّ عَنِ الظُّلْمِ يُحَقِّقُ الْعَدَالَهَ فِي الْمَجْتَمَعِ: قطعاً نهی‌شده از ظلم، عدالت را در جامعه برقرار می‌سازد.
- (۳) أَحَبُّ الْمَعْلَمِ لِأَنَّهُ يَفْتَحُ أَبْوَابَ الْمَسْتَقْبَلِ لَنَا: معلم را دوست دارم، زیرا درهای آینده را برای ما می‌گشاید.
- (۴) تَخْرُجُ الطَّالِبُ بَعْدَ سَنَيْنٍ مِنَ الْجُهْدِ وَ الْمُتَابَرَةِ: دانشجو پس از سال‌ها تلاش و پشتکار فارغ‌التحصیل می‌شود.

۸۵- «خداوند! ما را بهتر از آنچه که آنان گمان می‌کنند قرار بده و آنچه را که آنان نمی‌دانند به ما ببخش.»: عَيْن الصَّحِيح: اللَّهُمَّ ...

- (۱) اجْعَلْ لَنَا خَيْرًا مَا يَظُنُّونَ وَ اغْفِرْ لَنَا مَا يَجْهَلُونَ.
(۲) اجْعَلْنَا أَحْسَنَ مِمَّا يَظُنُّونَ وَ تَغْفِرْ لَنَا مَا لَا يَعْلَمُونَ.
(۳) جَعَلْنَا خَيْرًا مِنْ تَظُنُّونَ وَ اغْفِرْ عَلَيْنَا مَا تَعْلَمُونَ.
(۴) اجْعَلْنَا خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ وَ اغْفِرْ لَنَا مَا لَا يَعْلَمُونَ.

۸۶- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ التَّالِي: « لَا يَعْرِفُ قِيَمَةَ النِّعَمِ إِلَّا مَنْ حَلَّتْ بِهِ الْمَصِيبَةُ! »:

- (۱) و الله ما رأينا حُبًّا بلا ملامة!
(۲) سَلِ الْمَصَانِعَ رَكْبًا تُهْمِ فِي الْفُلُوتِ!
(۳) فَكَمْ تُمَرَّرُ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلُ شَهْدِ!
(۴) وَ قَدْ تَفَتَّشَ عَيْنُ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ حُرُوفِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) كَانَتْ مَكْتَبَةً جَنْدِيَّ سَابُورَ فِي خُورَسْتَانَ أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ.
(۲) أُرْشِدِ الْأَوْلَادَ إِلَى تَعَلُّمِ الْعُلُومِ وَ الْإِبْتِعَادِ عَنِ الْأَرَاذِلِ وَ حُسْنِ التَّغْذِيَةِ.
(۳) اتَّخِذْ أَلْفَ صَدِيقٍ وَ الْأَلْفَ قَلِيلٍ وَ لَا تَتَّخِذْ عَدُوًّا وَاحِدًا وَ الْوَاحِدَ كَثِيرًا.
(۴) فِي الْقُرْآنِ نَرَى لِقَمَانِ يَقْدَمُ لِابْنِهِ مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ وَ هَذَا نَمُودَجُ تَرْبُوي.

۸۸- عَيْنُ مَا فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (۱) فِي الْآخِرَةِ يُحَاسِبُ الْإِنْسَانَ عَلَى أَعْمَالِهِ.
(۲) مَنْ نَسِيَ الْآخِرَةَ عَاشَ لِلدُّنْيَا فَقَطْ.
(۳) صَدِيقِي أَكْرَمَ هَؤُلَاءِ الْفُقَرَاءِ.
(۴) ﴿ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴾

۸۹- عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي فِيهَا اسْمٌ لَهُ مَعْنَى تَفْضِيلٍ أَوْ مَكَانِ:

- (۱) هَذَا مَرَهَمٌ مَفِيدٌ يُوَصِّفُ لِحَسَاسِيَةِ الْجِلْدِ.
(۲) الْجِلْمُ أَصْلُ كُلِّ خَيْرٍ وَ الْجَهْلُ أَصْلُ كُلِّ شَرٍّ.
(۳) أَحَبُّ أَبِي أَنْ أَنْجَحَ فِي دِرَاسَتِي كَأَخِي.
(۴) فِي هَذِهِ الْمَتَاجِرِ سِرَاوِيلُ رَخِيصَةٍ جَدًّا.

۹۰- عَيْنُ مَا فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ وَ اسْمُ الْمَفْعُولِ وَ اسْمُ الْمُبَالَغَةِ مَعًا:

- (۱) نَسْتَعِثُ مِنَ اللَّهِ الْقَهَّارِ حَتَّى نَحَارِبَ الْمَفْسِدِينَ وَ نُدَافِعُ عَنِ الْمَظْلُومِينَ.
(۲) اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمَعْجَبِينَ بِأَنْفُسِهِمْ وَلَكِنَّهُ يُحِبُّ الْمُتَوَاضِعِينَ.
(۳) يُوجَدُ الْأَمِيرُ بِالْمَعْرُوفِ وَ النََّاهِي عَنِ الْمُنْكَرِ فِي كُلِّ الْمَجْتَمَعَاتِ الْبَشَرِيَّةِ.
(۴) يَفْتَحُ اللَّهُ أَبْوَابَ السَّعَادَةِ لِلْمُحْسِنِينَ وَ هُوَ الْفَتَّاحُ الْعَزِيزُ.

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهمن الأشعار المنسوبة إلى الإمام
علي (ع)
متن درس، الحروف المشبهة بالفعل
صفحه‌های ۱ تا ۶

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۶)

۹۱- « يَا مَنْ إِنِّطَوَى فِيكَ عَالَمٌ أَكْبَرُ فُزْ بِعِلْمٍ وَ لَا تَطْلُبُ بِهِ بَدَلًا. »:

- (۱) ای کسی که جهان بزرگ در تو آمیخته با علم به رستگاری نائل شو و جایگزینی برای آن نخواه.
- (۲) ای آنکه در درونت جهان بزرگ پیچیده شده به کمک دانش رستگار شو و برای آن بدلی نطلب.
- (۳) ای آنکه در تو جهانی بزرگتر پیچیده شده است دانشی به دست آور و به جای آن جایگزینی طلب نکن.
- (۴) ای کسی که در خودت جهان بزرگتری را پیچیده‌ای، دانشی طلب کن و در مقابل آن هیچ جانشینی مجوی.

۹۲- « الْعَالَمُ يَدْعُونَا إِلَى التَّفَكُّرِ. فَالتَّفَكُّرُ فِيهِ يُعْطِينَا دَوَاءً مُفِيداً نَتَخَلَّصُ بِهِ مِنْ دَاءِ الْجَهْلِ الْمُهِلِكِ. »:

- (۱) جهان دعوتگر ما به تفکر است. پس فکر کردن درباره آن، دارویی مفید به ما می‌دهد که موجب رهایی ما از بیماری هلاک‌کننده نادانی می‌شود.
- (۲) جهان ما را به فکر کردن فرا می‌خواند. پس اندیشیدن درباره آن به ما دارویی سودمند می‌دهد که با آن از بیماری کشنده نادانی رهایی می‌یابیم.
- (۳) جهان ما را به فکر کردن فرا می‌خواند. پس تفکر درباره آن دارویی سودبخش است که به وسیله‌اش از بیماری مهلک نادانی خلاص می‌شویم.
- (۴) جهان ما را به فکر کردن دعوت می‌کند. پس اندیشیدن پیرامون آن، دارویی مفید به ما می‌دهد که ما را از بیماری کشنده نادانی رها می‌سازد.

۹۳- « الَّذِينَ يَعْرِفُونَ أَنَّ دَاءَهُمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ دَوَاءَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ أَيْضاً قِيَمَتُهُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِأَعْمَالِهِمْ الْحَسَنَةِ قَلِيلُونَ جَدًّا. »:

- (۱) کسانی هستند که می‌دانند بیماریشان از درون خودشان و داروی آن‌ها هم از همان جاست و نیز ارزش آنان میان مردم به کار نیکی است که انجام می‌دهند و این‌ها بسیار کم‌اند.
- (۲) آنان که بدانند که دردشان در خودشان و دارویشان از خودشان است و علاوه بر آن، جایگاه آنان در جامعه به کارهای خویشان است، تعدادشان بسیار اندک است.
- (۳) کسانی که می‌دانند دردشان از خودشان و دارویشان در خودشان است و نیز ارزششان در میان مردم به کارهای نیکشان است، خیلی اندک‌اند.
- (۴) اشخاصی که دردها را از خود و داروها را هم از خود بدانند و هم‌چنین بدانند که ارزش آنان به کارهای نیکوست، در میان مردم اندک‌اند.

۹۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) لَيْتَ الْإِنْسَانَ تَحْمَلُ الْمَصَائِبَ حَتَّى يَصِلَ إِلَى أَهْدَافِهِ الْعَالِيَةِ: كَاشْ آدَمِي سَخْتِيَهَا رَا تَحْمَلُ كُنْدَ تَا اِيْنِكِه بَه اَهْدَافِ عَالِي بَرَسِد.

(۲) قَدْ حَضَرَ السَّيَّاحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ لَكُنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ فِي ذَلِكَ الْوَقْتُ: مَرْدِشْگَرَانِ دَر سَالِنِ فِرودگَاهِ حَاضِرِ شَدِهَانْدِ اَمَا رَاهِنَمَا دَر آن وَقْتُ حَاضِرِ نَشَد.

(۳) قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ: مَغْتَنْدِ هِيَجِ دَانَشِي بَه آن نَدَارِيْمِ كِه تُو بَسِيَارِ دَانَايِ نِهَانِهَا هَسْتِي.

(۴) لَعَلَّ الْمُحْسِنِينَ يَسَاعِدُونَ الْمَرْضَى الْفُقَرَاءَ لِشَرَاءِ الدَّوَاءِ لِكِي يَرْضَى اللَّهُ عَنْهُمْ: اَمِيْدِ اسْتِ نِيكُوکارانِ، بِيْمَارَانِ نِيَاَزْمَنْدِ رَا بَرَايِ خَرِيْدِ دَارُو كَمَكِ كَنْنَدِ تَا خُدا اَز آنِهَا خَشْنُوْدِ شُوْد.

۹۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «أَيَا غَمَانٍ مِی كُنِي كِه تُو چِيْزِي جَزِیْیِ وَ اسْتِخْوَانِ هَسْتِي دَر حَالِي كِه دَر جِسْمَتِ حَسِ جَرِيَانِ دَارْدِ؟!»

(۱) أَتَزَعُمُ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ إِلَّا مِنْ عَصَبٍ وَ عَظْمٍ وَ إِنَّ الْجِسْمَ يَجْرِي فِي جِسْمِكَ؟!

(۲) أَأَنْتَ حَبِيبَتِ أَنَّكَ غَيْرِ لَحْمٍ وَ عَظْمٍ بَيْنَمَا الْجِسْمُ يَجْرِي فِي بَدَنِكَ؟!

(۳) هَلْ أَنْتَ تَزَعُمُ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ سِوَى عَصَبٍ وَ عَظْمٍ وَ الْجِسْمُ يَجْرِي فِي بَدَنِكَ؟!

(۴) أَتَزَعُمِينَ أَنَّكَ شَيْءٌ سِوَى عَصَبٍ وَ عَظْمٍ وَ الْجِسْمُ يَجْرِي فِي جِسْمِكَ؟!

۹۶- « قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يُحْسِنُهُ »؛ عَيْنُ الْأَبْعَدِ فِي الْمَفْهُومِ:

(۱) مَعْيَارِ التَّقْيِيمِ لِلشَّخْصِ فِي الْمَجْتَمَعِ هُوَ فِيمَا يُجِيدُهُ. (۲) آن اَرْزِي كِه مِي وِرْزِي.

(۳) مَرْدِ رَا آن بَهاسْتِ كِه بَدَانِ نِيَكِ دَاناسْت. (۴) قِيَمَةُ الْمَرْءِ بِإِحْسَانِهِ وَ اِنَّمَا الْإِحْسَانُ يَشْمَلُ الْعَمَلَ.

۹۷- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ لَا يُوْجِدُ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ؟

(۱) لَا نَجَاحَ لَكَ لِأَنَّكَ تَوَاسَّ بَعْدَ كُلِّ فُشْلٍ.

(۲) ﴿ فِهَذَا يَوْمَ الْبَعْثِ وَ لَكُنْكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾

(۳) يَوْمَ الْأَمْسِ رَأَيْتَهُ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي حَاوَلْتُ طُولَ السَّنَةِ الدَّرَاسِيَّةِ.

(۴) أَوْتَيْهَا الطَّالِبَاتِ أَتَيْتُ بِكِتَابٍ مُفِيدٍ لَكُنَّ وَ فِيهِ مَوْضُوعَاتٌ رَاضِيَةٌ.

۹۸- عَيْنُ حَرْفٍ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ يُكْمَلُ مَعْنَى الْجُمْلَةِ:

(۱) إِنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ سَبَقُوا أَسْمَاءَهُمْ فِي التَّارِيخِ. (۲) الْيَوْمَ أَشْعُرُ بِالْأَلَمِ وَلَكِنْ أُمِّي قَدْ تَحَسَّنَتْ.

(۳) ﴿ وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَاباً ﴾ (۴) ﴿ ... قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾

۹۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «عِنْدَمَا يَنْقَطِعُ رَجَاءُ التَّلَامِيذِ عَنِ النَّجَاحِ فِي الْإِمْتِحَانِ الصَّعْبِ يَقُولُونَ: !»

(۱) لَعَلَّنَا نَفُوزَ فِي الْإِمْتِحَانِ. (۲) كَأَنَّنَا نَفُوزَ فِي الْإِمْتِحَانِ.

(۳) لَيْتَنَّا نَفُوزَ فِي الْإِمْتِحَانِ. (۴) رُبَّمَا نَفُوزَ فِي الْإِمْتِحَانِ.

۱۰۰- عَيْنُ حَرْفٍ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ قَدْ لَا يَحْتَاجُ إِلَى التَّرْجُمَةِ:

(۱) كَأَنَّ قُلُوبَ كُلِّ أَعْدَائِنَا قُطِعَ مِنَ الْحَدِيدِ وَ النُّحَاسِ.

(۲) ظَنَّ الْمَزَارِعُ أَنَّ الْبُومَاتِ هِيَ الَّتِي تَأْكُلُ أَفْرَاحَ الطَّيُورِ.

(۳) اِنَّمَا الْعَاقِلُ شَخْصٌ يَعْتَبِرُ بِتَجَارِبِ الْآخِرِينَ فِي أُمُورِهِ.

(۴) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَتَكَبَّرَ عَلَى الْآخِرِينَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُتَكَبِّرِينَ.

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهنام و نام خانوادگی
شماره پرسشنامه
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۰۱ - ۱۰۷)

۱۰۱- ﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ﴾:

- (۱) ستایش فقط برای پروردگاری است که آسمان و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و نور را قرار داد.
- (۲) ستایش از آن خداوندی است که آسمان‌ها و زمین را خلق کرد و ظلمت‌ها و روشنایی را قرار داد.
- (۳) حمد از آن خدایی است که خلقت آسمان‌ها و زمین از او می‌باشد و ظلمت و نور را قرار داده است.
- (۴) تنها حمد و ستایش از آن الله است که آفریننده آسمان‌ها و زمین است و تاریکی‌ها و روشنی را قرار داد.

۱۰۲- « إِبْحَثْ وَ قُلْ كَيْفَ أَوْجَدُ اللَّهَ فِي السَّمَاءِ النَّجْمِ كَالذَّرِّ الْمُسْتَعْرِ. »:

- (۱) بگرد و بگو چگونه خداوند در آسمان ستارگان را همانند مرواریدهای فروزان پدید آورده است.
- (۲) جست‌وجو کن و بگو چطور خداوند در آسمان ستاره را چون مرواریدهای درخشان ایجاد کرده است.
- (۳) بگرد و بگو چگونه الله در آسمان ستاره را همانند مروارید فروزان پدید آورده است.
- (۴) جست‌وجو کن و بگو چگونه الله در آسمان ستارگان را مثل مروارید پخش شده ایجاد کرده است.

۱۰۳- « يَا بَنِيَّ؛ تَأْمَلْ فِي الْغَيْمِ وَ آثَارِهِ، سَتَجِدُ نِعَمَ اللَّهِ الْمُنْهَمِرَةَ تَحِيَّ الْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهَا حِينَمَا تَنْتَظِرُ إِلَيْهِ بِدَقَّةٍ! »: پسرکم؛ ...

- (۱) در ابر تأمل و اندیشه کن و اثراتش را ببین، نعمت‌های فروزنده خدا زمین مرده را دوباره زنده خواهد کرد زمانی که به دقت به آن بنگری!
- (۲) در ابرها و نشانه‌های آن تفکر کن، نعمت‌های ریزان خدا را زمانی که به دقت نگاه می‌کنی، می‌بایی که زمین را پس از مرگش زنده می‌کند!
- (۳) در ابر و آثار آن بیندیش، نعمت‌های ریزان خدا را خواهی یافت که زمین را پس از مرگش زنده می‌کند زمانی که به دقت به آن بنگری!
- (۴) تأملی در ابر و آثارش کن، نعمت‌های خدا را خواهی یافت که ریزان است، به دقت به آن بنگر، زمین را پس از مرگ زنده می‌کند!

۱۰۴- « سَأَتِي بِالْبَاقَةِ الْعَشْرِينَ مِنَ الْوَرْدِ مِنَ الْمَتَجَرِّ وَ أَزِيدُ عَلَيْهَا عَشْرِينَ وَرْدَةً أُخْرَى، كَيْ أَهْدِيَ إِلَيْكَ أَجْمَلَ الزُّهُورِ. »:

- (۱) با دسته گل بیستم از مغازه خواهیم آمد و بیست گل دیگر به آن می‌افزایم تا زیباترین گل را به تو هدیه کنم.
- (۲) از مغازه بیست دسته گل را می‌آورم و بیست گل دیگر به آن اضافه می‌کنم تا زیباترین گل‌ها را به تو هدیه دهم.
- (۳) بیست دسته گل را از مغازه خواهیم آورد و بیست گل دیگر به آن می‌افزایم تا زیباترین گل‌ها را به تو هدیه کنم.
- (۴) از مغازه بیستمین دسته گل را خواهیم آورد و بیست گل دیگر به آن اضافه می‌کنم تا زیباترین گل‌ها را به تو هدیه بدهم.

۱۰۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) أَشْكُرُ خَالِقَ الشَّجَرَاتِ الَّتِي لَهَا غُصُونٌ نَضْرَةٌ: آفریدگار درختانی را که شاخه‌هایش تر و تازه است، سپاس می‌گویم.
- (۲) أَيُّهَا الشُّبَّابُ الْمُسْلِمُونَ كَأَنَّكُمْ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ: ای جوانان مسلمان، شما چیزی را می‌گفتید که انجام نمی‌دادید.
- (۳) يَا زَمِيلَاتِي أَطْلُبْنَ عِلْمًا نَافِعًا تَتَجَحَّنْنَ فِي الْحَيَاةِ: ای همکلاسی‌هایم، دانشی سودمند طلب کنید تا در زندگی موفق شوید.
- (۴) نَحْبُ أَنْ نَتَعَاوَنَ عَلَى الْحِفَافِ عَلَى الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ: دوست داریم که به شما در نگهداری از تأسیسات عمومی کمک کنیم.

۱۰۶- «ابر، بخار متراکمی است در آسمان که باران از آن فرو می‌ریزد.»: عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) السَّحَابُ، المتراكم في السماء و المطر نزل منه. (۲) الغيم، بخار متراكم في السماء ينزل منه المطر.
(۳) الغيوم، بخار المتراكم في السماء ينزل منه مطر. (۴) السَّحَابُ، متراكم في السماء و البخار نزل منه المطر.

۱۰۷- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) من زَرَعَ العدوان حَصَدَ الخُسران: در فتاد اندر چَهی کاو کنده بود / زانکه ظلمش بر سرش آینده بود
(۲) اُطلبوا العِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ: توانا بود هر که دانا بود
(۳) لا تَتَطَرَّوْا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَ صَوْمِهِمْ: واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می‌کنند / چون به خلوت می‌روند آن کار دیگر می‌کند
(۴) اُنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَ لَا تَتَطَرَّ إِلَى مَنْ قَال: به گفته بنگر نه به گوینده آن

۱۰۸- عَيْنُ الْجَمْعِ السَّالِمِ:

- (۱) يُوْجَدُ هَذَا الْفَيْتَامِينَ فِي الْحَلِيبِ الطَّارِحِ وَلَكِنَّهُ لَا يُوْجَدُ فِي الْحَلِيبِ الْمُجْفَفِ.
(۲) فِي أَكْثَرِ الْأَوْقَاتِ نُشَاهِدُ أَنَّ هَذَا النِّقْصَ يَحْدُثُ لِلْأَطْفَالِ الصَّغَارِ.
(۳) نَقْدَرُ أَنْ نَسْمَعَ الْأَصْوَاتَ مِنَ الْبَعِيدِ أَيْضاً وَلَكِنْكُمْ لَا تَقْدِرُونَ أَبَداً.
(۴) كَانَتْ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ فِي الْغَابَةِ فَجَاءَ الرِّجَالُ لَصَيْدِهَا.

۱۰۹- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ اسْتِخْدَامِ الْعِدَدِ:

- (۱) حَضَرَ فِي الْفَنْدَقِ حَتَّى الْآنَ تِسْعَةُ عَشَرَ سَائِحاً.
(۲) أَلْفَتْ هَذِهِ الْكَاتِبَةُ سِتَّ مَقَالَاتٍ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ.
(۳) بَقِيَ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ مِنْ شَهْرِ رَجَبٍ حَتَّى نَدْخُلَ شَهْرَ شَعْبَانَ.
(۴) قَرَأْتُ ثَلَاثِينَ جُزْءاً مِنَ الْقُرْآنِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ الْكَرِيمِ.

۱۱۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

« مدیره مدرستنا سُمِّيَتْ لِأَنَّ أطفالاً مصابيح ثلاث من المدرسة. »

- (۱) شَكَرْتُ / لِكْ / حَجَرَاتِ (۲) شَكَرْتُ / هَا / حَجَرَةٍ
(۳) شَكَرْتُ / هَا / حَجَرَاتِ (۴) شَكَرْتُ / لِكْ / حَجَرَةٍ

تاریخ ۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

فصل اول: تاریخ‌شناسی

فصل دوم: ظهور اسلام

(درس‌های ۱ تا ۳)

صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱

۱۱۱- به‌ترتیب هریک از گزاره‌های زیر مربوط به کدام دسته از منابع غیرنوشتاری می‌شود؟

(الف) بررسی این آثار به‌طور خاص در قلمرو دانش‌هایی چون باستان‌شناسی، معماری و هنر قرار می‌گیرند.

(ب) این آثار به مورخان، برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کنند.

(ج) کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کنند.

(د) این آثار اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، در اختیار مورخان می‌گذارند.

(۱) محوطه‌ها و بتاهای تاریخی - محوطه‌ها و بتاهای تاریخی - داستان‌های تاریخی - ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان

(۲) ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان - ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان - داستان‌های تاریخی - محوطه‌ها و بتاهای تاریخی

(۳) ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان - محوطه‌ها و بتاهای تاریخی - آثار شغاهی - ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان

(۴) محوطه‌ها و بتاهای تاریخی - ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان - آثار شغاهی - محوطه‌ها و بتاهای تاریخی

۱۱۲- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی هم‌زمان با دوران مغولان آغاز شد.

(۲) در سیر تنوع انواع کتاب‌های تاریخی تألیف‌شده در دوره اسلامی، تاریخ‌نویسی سلسله‌ای با تاریخ‌نگاری محلی پیوستگی یافت.

(۳) تاریخ سیستان و الممالک و الممالک به‌ترتیب مربوط به تاریخ‌های محلی و نوشته‌های جغرافیایی هستند.

(۴) تاریخ‌نگاری عمومی در ایران از قرن سوم هجری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت.

۱۱۳- مطابق با مطالب گفته‌شده در کتاب درسی تاریخ (۲) درباره انواع روش‌های تاریخ‌نگاری، هریک از عبارت‌های داده‌شده، به‌ترتیب مربوط به کدام یک می‌باشد؟

- مورخ در این روش ناچار به انتخاب و گزینش است و امکان دارد برخی جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

- مورخ آثار و پیامدهای آن واقعه را تفسیر می‌کند.

- مورخان با مجموعه‌ای از اخبار گوناگون درباره یک موضوع روبه‌رو می‌شوند و با به‌دست آوردن مدارک و اسناد کافی، درباره اصل خبر قضاوت می‌کنند.

- این نوع تاریخ‌نویسی از اواخر قرن سوم هجری متداول شد.

(۱) تاریخ‌نگاری تحلیلی - تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری ترکیبی - تاریخ‌نگاری روایی

(۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی - تاریخ‌نگاری تحلیلی - تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری ترکیبی

(۳) تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری ترکیبی - تاریخ‌نگاری تحلیلی - تاریخ‌نگاری روایی

(۴) تاریخ‌نگاری ترکیبی - تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری ترکیبی - تاریخ‌نگاری تحلیلی

۱۱۴- کدام یک از عبارت‌های زیر درباره اوضاع جامعه شبه‌جزیره عربستان پیش از ظهور اسلام درست است؟

(الف) پرستش بت‌های سنگی و چوبی متعدد و تقدیم نذر و قربانی به آنان به‌ویژه در یثرب علی‌رغم گرایش برخی مردم به آیین زرتشتی و مزدکی

(ب) پرستش «الله» به‌عنوان آفریتنده جهان در مکه که نشان‌دهنده وجود نشانه‌هایی از دین ابراهیمی نزد ساکنان شبه‌جزیره عربستان است.

(ج) تعداد باسوادان مهم‌ترین شهر عربستان که در آن کشاورزی هم تا حدودی رایج بود، از تعداد انگشتان دست قراقرز نمی‌رفت.

(د) فرهنگ و اخلاق خشن و خلق و خوی سرکش مردم آن جامعه با وجود روابط تجاری با کشورهای بزرگ و متمدن ایران و روم

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «د»

۱۱۵- کدام موارد درباره اتفاقات پس از بعثت رسول مکرّم اسلام (ص) نادرست هستند؟

(الف) علت اصلی مخالفت مشرکان با دعوت به اسلام توسط پیامبر، بیم از تزلزل موقعیت تجاری و سیاسی مکه بود.

(ب) در نتیجه اینکه مشرکان، ابوطالب را در تنگنا قرار دادند که پیامبر را به آنان سپارد و ابوطالب از حمایت پیامبر دست نکشید، مسلمانان به شعب ابی‌طالب پناه بردند.

(ج) ابوبکر بن ابی‌قحافه نخستین فرد از غیرخانواده رسول خدا بود که اسلام آورد.

(د) پس از اینکه تعدادی از مردم طائف در جریان مراسم حج دعوت پیامبر را پذیرفتند، ایشان راهی طائف شدند که البته اهالی طائف از ایشان استقبال نکردند.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «د»

فصل اول: تاریخ‌شناسی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۱۶- کدام موارد با توجه به عبارت زیر درست هستند؟

«اساس تاریخ‌نویسی نوین بر ستجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.»

(الف) رواج و رونق ادبیات و فلسفه تأثیر مهمی بر شکوفایی علم تاریخ‌نویسی نوین داشته است.

(ب) تاریخ‌نویسی نوین به دنبال پیشرفت‌های فکری و علمی که در دورهٔ رنسانس به وقوع پیوست، پدید آمد.

(ج) در تاریخ‌نگاری نوین، مورخان درباری به اسناد دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها استفاده کنند.

(د) در این نوع تاریخ‌نگاری ابعاد فرهنگی، اجتماعی و هنری جوامع بررسی می‌شود.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۱۷- با توجه به موارد زیر و با دقت نظر در مراحل پژوهش تاریخی، کدام گزینه درست است؟

(الف) پژوهشگر به دسته‌بندی و تنظیم اطلاعات اقدام می‌کند.

(ب) هدف پژوهش مشخص می‌شود و مانع از بیراهه رفتن می‌شود.

(ج) محقق به بررسی هویت و گرایش‌های نویسندگان منابع می‌پردازد.

(د) پژوهشگر بررسی می‌کند که پژوهش، مسئلهٔ جدیدی را مورد بررسی قرار دهد.

(۱) موارد «الف» و «ج» مربوط به مرحلهٔ یکسانی هستند. (۲) مورد «ج» بعد از مورد «الف» انجام می‌پذیرد.

(۳) موارد «ب» و «د» مربوط به مرحلهٔ یکسانی هستند. (۴) مورد «ب» بعد از مورد «د» انجام می‌پذیرد.

۱۱۸- کدام گزینه کاملاً درست است؟

(۱) هزار سال پس از تولد مسیح، پاپ گرگوار دوازدهم به کمک متجمان گاه‌شماری مسیحیان را اصلاح کرد و امروزه همان گاه‌شماری میلادی است.

(۲) گاه‌شماری اوستایی برای دورهٔ ساسانی و ایران در دوران اسلامی مشترک است.

(۳) اختلاف سال قمری و سال خورشیدی تقریباً ۱۱ روز است و بین‌التهریتی‌ها برای رفع این اختلاف هر سه سال یک ماه به سال اضافه می‌کردند.

(۴) در زمان ساسانیان و گاه‌شماری اوستایی ماه‌ها براساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بودند.

۱۱۹- کدام یک از موارد زیر در رابطه با مراحل کار باستان‌شناسان درست است؟

(الف) در مرحلهٔ حفاری، باستان‌شناسان در برخورد با بنای تاریخی نخست از آن عکس‌برداری کرده و تمامی مشخصات آن را ثبت می‌کنند؛ سپس نقشهٔ آن را مشخص کرده و بعد آن را از خاک بیرون می‌آورند.

(ب) ابزارهای نوین و عکس‌های هوایی و روش‌های الکترومغناطیسی در مرحلهٔ اول کار باستان‌شناسان کاربرد دارد.

(ج) در گام سوم، باستان‌شناسان از طریق مقایسهٔ آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون می‌کوشند تا سیر پیشرفت فنی و هنری و فرهنگی آن تمدن‌ها را درک کنند.

(د) در گام نخست گاهی برخی آثار و بناهای تاریخی به صورت اتفاقی و اغلب در نتیجهٔ فعالیت‌های کشاورزی و عمرانی و یا بروز پدیده‌های طبیعی مانند سیل و زلزله نمایان شده و نظر باستان‌شناسان را به خود جلب می‌کند.

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ج» و «ب»

۱۲۰- محقق به پژوهش دربارهٔ ارتباط باستان‌شناسی و تاریخ پرداخته است. کدام گزینه از نتایج پژوهش او درست است؟

(۱) بقایای کاخ‌های کورش و داریوش خودآگاهی و یگانگی را در برخی از دوران‌ها بیشتر کرده است.

(۲) هرودت در نگارش کتاب خود به نقش اقلیم بر اخلاق و رفتار آدمیان پرداخته است.

(۳) محققان نقش دریاها و آب‌های آزاد را در شکل‌گیری تمدن و مانعی در برقراری ارتباط دانسته‌اند.

(۴) در دوران نوستگی، از سنگ‌های صیقل یافته برای کشاورزی استفاده می‌کردند.

جغرافیا (۲)

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

فصل اول: ناحیه چیست؟
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱۸ تا ۱

۱۲۱- تصویر زیر، معرف بتدر پیرائوس در کشور یونان است. کدام گزینه به علت نقش بتدری این شهر در کنار دریا اشاره می‌کند؟

(۱) رونق فعالیت‌های مربوط به گردشگری

(۲) جذب جمعیت زیاد

(۳) رونق فعالیت‌های مربوط به حمل و نقل بار و مسافر

(۴) امکان تجارت دریایی

۱۲۲- دانش‌آموزی در تحقیق جغرافیایی خود درباره مسئله ناحیه، به نتایج زیر دست پیدا کرد. چند مورد از مفاهیم به دست آمده در نتیجه‌گیری این

دانش‌آموز نادرست بیان شده است؟

«میان اجزا و پدیده‌های هر مکان نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن مکان را از سایر نواحی متمایز می‌سازد. ناحیه، بخشی از سطح زمین

است که معمولاً ویژگی‌های طبیعی مشخصی دارد، به‌طوری‌که با نواحی پیرامون خود تفاوت دارد. از این تعریف می‌توان نتیجه گرفت که ویژگی اصلی

هر ناحیه، وجود تجانس کامل بین عناصر طبیعی آن است. (وحدت‌یابی)»

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

۱۲۳- کدام گزینه درباره معیارهای طبقه‌بندی نواحی براساس عوامل انسانی درست است؟

(۱) در کشور سوئیس، زبان فرانسه‌ای بیشترین تعداد سخنگو را به خود اختصاص داده است.

(۲) آکشاردام بزرگترین معبد هندوها در جنوب هند است.

(۳) ناحیه صنعتی مونته‌نگرو و رور از جمله مهم‌ترین نواحی صنعتی در قاره اروپا هستند.

(۴) طبق نقشه پراکندگی نواحی قومیت‌ها در افغانستان، پشتون‌ها بیشترین تعداد اقوام در این ناحیه را به خود اختصاص داده‌اند.

۱۲۴- هر کدام از عبارت‌های زیر به‌ترتیب با کدام مورد ارتباط بیشتری دارند؟

- الف) در نواحی پرباران همچون شمال ایران، سقف خانه‌ها به‌گونه‌ای متفاوت از سایر نواحی ساخته می‌شوند.
- ب) در منطقه اورامانات واقع در استان‌های کردستان و کرمانشاه با توجه به عوارض کوهستانی منطقه، خانه‌ها به شکل پلکانی در دامنه کوه ساخته شده‌اند.

ج) برگزاری اجلاس گفت‌وگوهای فرهنگی ایران و جهان عرب

- د) در منطقه خلیج فارس، انسان با استفاده از صنایع مختلف گازی و پتروشیمی و بهره‌برداری از منابع نفتی موجود در دریا اقدام به رفع نیازهای اقتصادی خویش کرده است و محیط طبیعی را تغییر داده است.

۱) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. - انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند. - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. - انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند.

۲) انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند. - نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری سیاسی حکومت‌ها هستند. - نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

۳) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. - نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. - انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند.

۴) انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند. - انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند. - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری سیاسی حکومت‌ها هستند. - نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

۱۲۵- با توجه به ناحیه جغرافیایی «ساوان» کدام موارد ندارست هستند؟

- الف) ساوان یک ناحیه انتقالی است که هرچه به جنگل‌های بارانی استوایی نزدیک‌تر می‌شویم، علف‌های ساوان کوتاه‌تر می‌شوند.
- ب) در ناحیه ساوان، ساوان متراکم باران در تمام سال ندارد و دو ماه بدون باران سپری می‌کند.
- ج) در ناحیه ساوان متراکم باران در تمام سال دارد و ساوان پراکنده دو ماه بدون باران را سپری می‌کند.
- د) ساوان یک ناحیه انتقالی است و هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، از مراتع مداری دور می‌شویم.

۴) «الف» - «ب» - «ج»

۳) «ب» - «ج» - «د»

۲) «الف» - «ج» - «د»

۱) «الف» - «ب» - «د»

جغرافیای ایران

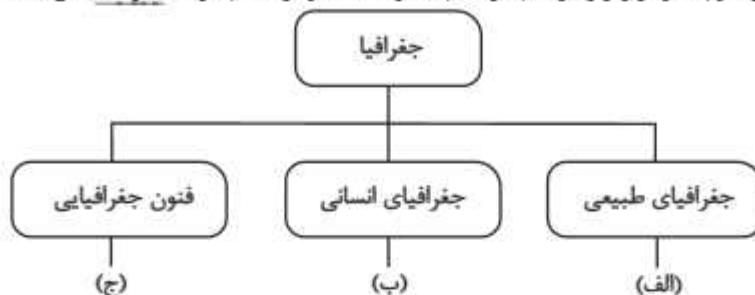
پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

فصل اول: جغرافیا چیست؟

(درس‌های ۱ و ۳)

صفحه‌های ۱ تا ۱۳

۱۲۶- در تشریح ارتباط جغرافیا با سایر علوم، نمودار زیر را ترسیم کرده‌ایم؛ با توجه به نمودار، کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

- (۱) «جغرافیای اقتصادی» و «جغرافیای تاریخی» به‌طور مشترک مربوط به «ب» هستند.
- (۲) ارتباط جغرافیا با «زیست‌شناسی» و «زمین‌شناسی» به‌طور مشترک مربوط به «الف» است.
- (۳) «کارتوگرافی» و «آب و هوا شناسی» به ترتیب مربوط به «ج» و «الف» هستند.
- (۴) ارتباط جغرافیا با «فتاوری اطلاعات» و «شهرداری» به ترتیب مربوط به «ج» و «الف» است.

۱۲۷- کدام گزینه در ارتباط با استفاده از بادگیرها در استان یزد نادرست می‌باشد؟

- (۱) روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
- (۲) برخی فعالیت‌های انسان در مکان به دلیل شناخت ظرفیت محیط، تعادل محیط را در طولانی مدت حفظ می‌کند.
- (۳) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند که موجب تغییر محیط طبیعی به محیط جغرافیایی می‌شود.
- (۴) علم جغرافیا در جهت بهبود زندگی انسان به او در شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی کمک می‌کند.

۱۲۸- در یک طرح توسعه شهری، بررسی نقشه‌های توپوگرافی، تحلیل منابع آب منطقه و مطالعه روند مهاجرت به شهر انجام شده است. از منظر روش‌شناسی جغرافیایی، این رویکرد بیشتر نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) مطالعه هر عامل به‌صورت جداگانه برای تصمیم‌گیری موضوعی
- (۲) تمرکز بر داده‌های طبیعی برای پیش‌بینی توسعه
- (۳) استفاده از شاخه‌های مختلف برای بررسی موضوعی واحد
- (۴) تحلیل عملکرد گذشته محیط به‌منظور پیش‌بینی آینده

۱۲۹- مشخص کنید کلمات داده شده به کدام مطلب ارتباط دارد؟ (به ترتیب)

«چطور - چه کسانی - کجا - چه چیز»

- (۱) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد. - با رکن اساسی جغرافیا سروکار دارد. - به علت وقوع پدیده می‌پردازد. - روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد.
- (۲) به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. - به علت وقوع پدیده می‌پردازد. - با رکن اساسی جغرافیا سروکار دارد. - بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
- (۳) به بررسی سیر و تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. - روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. - با مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. - بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
- (۴) به بررسی سیر و تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. - روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. - به علت وقوع پدیده می‌پردازد. - با مکان و وقوع پدیده‌ها سروکار دارد.

۱۳۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب، به کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا اشاره می‌کند؟

- (الف) این مرحله در هر پژوهش نقش راه‌ما را دارد.
 - (ب) پژوهشگر در این مرحله از خود می‌پرسد که انجام این پژوهش چه اهمیت و کاربردی دارد.
 - (ج) پژوهشگر در این مرحله ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه‌های خود می‌پردازد.
 - (د) پژوهشگر با کمک منابع و روش‌های مختلف موضوع جغرافیایی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.
- (۱) جمع‌آوری اطلاعات - تدوین فرضیه - طرح سؤال و بیان مسئله - پردازش اطلاعات
 - (۲) تدوین فرضیه - طرح سؤال و بیان مسئله - نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - جمع‌آوری اطلاعات
 - (۳) طرح سؤال و بیان مسئله - نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - تدوین فرضیه - پردازش اطلاعات
 - (۴) تدوین فرضیه - نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - پردازش اطلاعات - جمع‌آوری اطلاعات

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
(چستی فلسفه، ریشه و شاخه‌های فلسفه)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۳۱- کدام گزینه جای خالی زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«فلسفه از آن جهت پایه و اساس سایر علوم به شمار می‌رود که ...»

- (۱) در اصل و حقیقت جهان تحقیق می‌کند.
- (۲) در اصل و حقیقت طبیعت تحقیق می‌کند.
- (۳) به یکی از موضوعات در رابطه با جهان و انسان می‌پردازد.
- (۴) به دنبال نهایی‌ترین پرسش‌ها درباره چیستی و چرایی امور است.

۱۳۲- کدام گزینه توصیف متناسب‌تری از دلیل شکل‌گیری «دانش فلسفه» است؟

- (۱) تلاش بشر برای پاسخ قانون‌مند به سؤالات بتیادین
- (۲) بررسی تخصصی سؤالات بتیادین
- (۳) اهمیت دادن به پرسش‌های بتیادین به جای زندگی روزمره
- (۴) به دست آوردن پاسخ صحیح برای همه سؤالات بتیادین

۱۳۳- گزینه درست را انتخاب کنید؟

- (۱) با توجه به اینکه یکی از ویژگی‌های انسان پرسشگری است لذا اگر انسان تفکر نکند، لزوماً به پاسخ درست دست می‌یابد.
- (۲) آنچه باعث ظهور دانشی به نام فلسفه شده است تلاش‌های بشر برای پاسخ به سؤالات بتیادی است.
- (۳) فیلسوف‌ها عربی‌شده کلمه «فلسفه» است.
- (۴) موضوع مورد بحث فلسفه برعکس سایر علوم و دانش‌ها یک موضوع خاص نیست، بلکه عام و کلی است.

۱۳۴- کدام یک از عبارات‌های زیر درست است؟

- (۱) فلسفه درباره همه موضوعات بحث می‌کند.
- (۲) واژه فلسفه را فیثاغورس عمومیت داد و معروف کرد.
- (۳) تمام دانش‌ها هم از جهت موضوع و هم از حیث روش باید با هم متفاوت باشند.
- (۴) معنای فلسفه از نظر ارسطو نسبت به معنای فعلی این واژه عام‌تر است.

۱۳۵- چه موضوعاتی در بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه مورد بحث قرار می‌گیرند؟

- (۱) حقیقت و اصل وجود و مسائل پیرامون آن
- (۲) تاریخ فلسفه و جریان‌های مختلف آن
- (۳) روان‌شناسی و شناخت انسان
- (۴) تحلیل مسائل اخلاقی و اجتماعی

۱۳۶- کدام گزینه موضوع و محل مناقشه در بحث اصالت فرد و اصالت جامعه را به نحو صحیح‌تری بیان می‌کند؟

- (۱) نحوه شکل‌گیری و پدیدار شدن جوامع
- (۲) روابط بین نقش‌های اجتماعی و افراد گوناگون جامعه
- (۳) هویت و چستی جامعه و نسبت احکام آن با افراد جامعه
- (۴) چگونگی هدایت و سیاست‌گذاری در جوامع بشری

۱۳۷- کدام عبارت پیرامون معرفت‌شناسی، فلسفه سیاست و علم سیاست درست است؟

- (۱) با تفکر در بنیادهای علم سیاست، معرفت‌شناسی فلسفه سیاست شکل می‌گیرد.
- (۲) فلسفه سیاست قواعد عقلی علم سیاست را به وجودشناسی منتقل می‌کند.
- (۳) امکان شناخت وجود فرع بر معرفت به آن است که موجب شکل‌گیری معرفت‌شناسی شده است.
- (۴) فلسفه سیاست، قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به حوزه علم سیاست منتقل می‌کند.

۱۳۸- پیرامون فلسفه‌های مضاف کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) قوانین بنیادی محدوده خاصی از وجود را بیان می‌کنند.
- (۲) شاخه‌های معرفت‌شناسی هستند که بر انواع و اقسام فلسفه تمرکز کرده‌اند.
- (۳) مباحث ویژه و خاص هر علم را به درون هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی منتقل می‌کنند.
- (۴) همان ریشه و بخش اساسی فلسفه را تشکیل می‌دهند که به نام وجودشناسی شناخته می‌شود.

۱۳۹- کدام توضیح درباره ارتباط فلسفه‌های مضاف با بخش ریشه‌ای فلسفه و علوم خاص درست نیست؟

- (۱) فلسفه‌های مضافی مانند فلسفه اخلاق و فلسفه فیزیک در واقع پل ارتباطی میان فلسفه و علوم خاص را برقرار می‌کنند.
- (۲) برای درک بهتر هر مکتب علمی و فکری باید به سراغ فهم فلسفه‌ای که پشتوانه آن مکتب است برویم.
- (۳) فلسفه‌های مضاف باید پرسش‌های بنیادین در فلسفه را مطرح و بررسی کنند.
- (۴) عقیده‌های مختلف در بخش ریشه‌ای فلسفه متجر به شکل‌گیری مکتب‌های فکری متفاوت در بخش فلسفه مضاف و علوم خاص می‌شود.

۱۴۰- کدام گزینه، تناسب اقدام انجام‌شده را با نظریه فلسفی به‌درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) لغو بیمه درمانی اوباما توسط ترامپ، کم‌کردن مالیات‌های ثروتمندان (اصالت فرد)
- (۲) افزایش بودجه مدارس دولتی، انتشار کتاب و مطبوعات بدون نیاز به مجوز (اصالت جامعه)
- (۳) مالیات گرفتن از خانه‌های خالی، محدود کردن خرید و فروش ارز (اصالت فرد)
- (۴) کم‌کردن مالیات تعاونی‌های مسکن، عدم ممنوعیت خرید و فروش مشروبات الکلی (اصالت جامعه)

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی
درس ۱
صفحه‌های ۷ تا ۹

۱۴۱- در مورد حمل «دارای دو پا» بر «انسان» کدام مورد درست است؟

(۱) حمل بی‌نیاز از دلیل است. (۲) محمول این حمل چیزی جز موضوع حمل نیست.

(۳) برای حمل یا باید دلیل حسی و تجربی آورد یا عقلی محض. (۴) انسان با «دارای دو پا بودن» تعریف می‌شود.

۱۴۲- آرامش حاصل از پاسخ به یک سؤال اساسی بیانگر کدام اصل یا موضوع فلسفی است؟

(۱) عبور از فطرت اول به فطرت ثانی (۲) مغایرت وجود و ماهیت در ذهن
(۳) واقعیت مستقل از ذهن (۴) سؤال‌های بنیادین درباره حقیقت انسان و جهان

۱۴۳- یک گیاه موجود و یک انسان موجود را تصور کنید. این دو در چه وجهی مشترک و در چه وجهی متمایزند؟

(۱) در وجود مشترک و در ماهیت متمایز (۲) در وجود مشترک و در ماهیت مشترک
(۳) در وجود متمایز و در ماهیت مشترک (۴) در وجود متمایز و در ماهیت متمایز

۱۴۴- تأثیر ابن‌سینا بر فلسفه غرب از طریق نظریه «مغایرت وجود و ماهیت» چگونه بود؟

(۱) ابن‌سینا نظریه خود را در فلسفه اسلامی مطرح کرد و فیلسوفان غربی تا حدودی آن را نادیده گرفتند.
(۲) توماس آکوئیناس این نظریه را پذیرفت و آن را مبتای برهان‌های خداشناسی خود در غرب قرار داد.
(۳) ابن‌سینا نظریه‌اش را در فلسفه اسلامی مطرح کرد و فلاسفه غربی از جمله آکوئیناس آن را نقد کردند.
(۴) فلسفه ابن‌سینا باعث شد که فلاسفه غربی به دیدگاه‌های جدید در حوزه اخلاق توجه بیشتری داشته باشند.

۱۴۵- کدام امر باعث آشنایی مجدد فلاسفه غرب با فلسفه ارسطویی در قرن سیزدهم میلادی شد؟

(۱) ترویج کامل فلسفه ابن‌سینا و ابن‌رشد در اروپا (۲) آشنایی صرف با فلسفه ابن‌سینا از طریق توماس آکوئیناس

(۳) استفاده از آراء ابن‌سینا و بعضی نظریات ابن‌رشد در فلسفه اروپا (۴) بهره‌برداری فلاسفه‌ای چون آلبرت کبیر و راجر بیکن از فلسفه ارسطویی

۱۴۶- آگاهی از ماهیت برخی امور و جهل به وجود آنها بر این نکته تأکید دارد که ...

(۱) پذیرش وجود این دسته از امور، امری دشوار یا محال است.

(۲) عینیت وجود و ماهیت در ذهن قابل پذیرش نیست.

(۳) فرض وجود موجودی بدون شناخت ماهیت آن قرضی نامعقول است.

(۴) وجود و ماهیت دو جنبه و بخش از یک موجود محسوب می‌شوند.

۱۴۷- فردی را تصور کنید که معتقد است «اشیا و موجودات جهان علاوه بر اینکه در خارج از ذهن در وجود مشترک هستند، در عالم درون ذهن هم

وحدت دارند»؛ کدام گزینه نمی‌تواند انتقاد درستی به نظر این شخص باشد؟

(۱) عالم خارج از ذهن، پر از تصورات انسان‌ها می‌شود.

(۲) زمینه تشخیص تفاوت میان موجودات حاضر در جهان از بین می‌رود.

(۳) علمی مانند زیست‌شناسی که درباره تفاوت موجودات بحث می‌کند وجود نداشت.

(۴) چون جهان پر از موجودات مختلف می‌شود، مصادیق علیت هم فراوان می‌شود.

۱۴۸- در مورد محمولی که حقیقت موضوع را شامل می‌شود نمی‌توان گفت: ...

(۱) به دلیل نیاز ندارد.

(۲) ضروری است و نیازمند دلیل نیست.

(۳) از ذاتیات موضوع است.

(۴) چه عاملی باعث حمل آن بر موضوع می‌شود.

۱۴۹- اگر هستی عین چیستی بود، آن گاه

(۱) نفی و سلب وجود از ماهیت ممکن نبود.

(۲) ماهیت امکان عدم داشت.

(۳) سلب هستی از چیستی نیازمند دلیل بود.

(۴) حمل هستی بر ماهیت نیازمند دلیل می‌شد.

۱۵۰- در کدام گزاره، نمی‌توان از دلیل حمل سؤال کرد؟

(۱) زمستان سرد است.

(۲) انسان فانی است.

(۳) خدا جاودانه است.

(۴) پلاتین فلز است.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و مباحث آن

(منطق، تراوی لنبشه)

روابط میان ذهن، زبان و خارج

(لفظ و معنا، مفهوم و مصداق)

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۱۵۱- کدام یک از موارد زیر کاربرد علم منطق در زندگی روزمره را بهتر نشان می‌دهد؟

(۱) برای تحلیل و بررسی آثار فلسفی

(۲) برای فهم نظریه‌های فلسفی

(۳) برای جلوگیری از خطای اندیشه و تصمیم‌گیری درست

(۴) برای مطالعه کتاب‌های تخصصی

۱۵۲- برای روشن‌ساختن عبارت مطرح‌شده در کدام گزینه از تعریف استفاده می‌شود؟

(۱) که تواند که دهد میوه‌الوان از چوب؟

(۲) من چه در پای تو ریزم که پستد تو بود؟

(۳) علاقلن را اشاره‌ای کافی است

(۴) به چین زلف چو شام تو مایل است دلم

۱۵۳- در کدام مورد احتمال مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد؟

(۱) علی و زهرا با هم ازدواج کردند.

(۲) خواهر فاطمه دختر خوبی است.

(۳) پرستار پیرمرد، لباسش را مرتب کرد و او را سوار اتومبیل نمود.

(۴) علی گفت: «من باید به دانشگاه بروم.»

۱۵۴- کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند متجر به مغالطه توسل به معنای ظاهری شود؟

(۱) علی ماشین خریده است.

(۲) مدیر مدرسه ما کمین‌وسال است.

(۳) مدرسه اجازه به تحصیل من داد.

(۴) او اندازه گاوی بزرگ شده است.

۱۵۵- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) «خیابان ولیعصر» مفهومی کلی است، زیرا در شهرهای مختلف مصداق آن وجود دارد.

(۲) مفهومی که هیچ مصداق خارجی نداشته باشد حتماً جزئی نیست.

(۳) مفهومی که مصادیق متعدد دارد ممکن نیست کلی نباشد.

(۴) مفهومی مانند «بلندترین قله جهان، اورست» به دلیل داشتن یک مصداق همیشه کلی است.

۱۵۶- نسبت بین مفاهیم ذکرشده در کدام گزینه به ترتیب «عموم و خصوص مطلق» و «تباین» است؟

- (۱) «آقای سعیدی» و «انسان» - «آب» و «یخ»
 (۲) «سرباز» و «پلیس» - «انسان» و «حیوان»
 (۳) «ایران» و «تهران» - «اراک» و «شیراز»
 (۴) «نامی» و «انسان» - «ناطق» و «موش»

۱۵۷- کدام گزینه پاسخ مناسب‌تری به سؤال زیر می‌دهد؟

«چرا انسان‌ها در سراسر زندگی به دانش متعلق نیاز دارند؟»

- (۱) با تسلط بر دانش متعلق می‌توانیم در اقتاع دیگران موفق‌تر باشیم.
 (۲) با تسلط بر متعلق و به کار بستن مهارت‌های حاصله از دانش متعلق، تصمیمات درست‌تری خواهیم گرفت.
 (۳) چون متعلق قواعد ذهن و شیوه کارکرد آن را توصیف می‌کند.
 (۴) چون با کاربرد متعلق و تسلط بر آن می‌توان از همه خطاهای ذهنی دور ماند.

۱۵۸- در کدام عبارت احتمال برداشت معانی مختلف وجود ندارد؟

- (۱) کیف بردم.
 (۲) بادآورده را باد برد.
 (۳) او با شتر آمد.
 (۴) سلامت باشی.

۱۵۹- کدام گزینه به‌عنوان یک مفهوم جزئی شناخته می‌شود؟

- (۱) رمان جذاب «دکتر نون زنش را بیشتر از مصدق دوست دارد» که یک اثر مؤثر در ادبیات ایران شناخته می‌شود
 (۲) برترین و معتبرترین رمان بزرگ علوی که بارها تجدید چاپ شده است و به‌عنوان یک اثر مؤثر در ادبیات ایران شناخته می‌شود
 (۳) آخرین اثر داستانی محمود دولت‌آبادی، نویسنده بزرگ ایرانی که دستاوردی مهم در ادبیات معاصر ایران شناخته می‌شود
 (۴) شاهکار ادبی «هوشنگ گلشیری که قلمی بر پایه آن تولید شده است و به‌عنوان یک اثر مؤثر در ادبیات معاصر ایران شناخته می‌شود»

۱۶۰- اگر مفهومی کلی باشد ...

- (۱) مصادیق بی‌نهایت در ذهن دارد.
 (۲) مصادیق متعدد اما محدود در ذهن دارد.
 (۳) ممکن است تنها یک مصداق در ذهن داشته باشد.
 (۴) فرض داشتن مصادیق مختلف برای آن محال نمی‌باشد.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس اول تا چهارم)
صفحه‌های ۱ تا ۴۲

۱۶۱- کدام گزینه درباره موضوع بهترین انتخاب با توجه به قوانین تصمیم‌گیری، نادرست است؟

(۱) بهترین تصمیم به نوع رویکرد فرد بستگی دارد. (مقایسه بین هزینه‌ها و منافع)

(۲) فهمیدن اینکه هزینه‌ها را چطور ارزیابی کنیم، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است. (هزینه فرصت)

(۳) بودجه شما محدود است، بنابراین مجبورید بین گزینه‌های خود بده - بستان کنید. (قید بودجه)

(۴) افراد قبل از اخذ تصمیمات خود، در ذهن خود دو سؤال اساسی دارند. اصل اول: متابعی که در اختیار دارید پایان‌ناپذیر نیست و اصل دوم: هر چیزی

دارای محدودیت در استفاده است. (کمایی متابع)

۱۶۲- در صورتی که میزان سود کارگاهی در سال گذشته، برابر با نصف هزینه‌های آن و درآمد ماهیانه کارگاه برابر با $37/5$ میلیون تومان باشد، پاسخ

صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) هزینه‌های تولید این کارگاه در سال گذشته، چند میلیون تومان بوده است؟

ب) میزان سود دریافتی کارگاه، چند میلیون تومان بوده است؟

(۴) $220-450$

(۳) $225-450$

(۲) $125-300$

(۱) $150-300$

۱۶۳- با توجه به جدول زیر پاسخ درست سؤال‌های زیر کدام گزینه است؟ (کل سهام شرکت: ۱۲۵,۰۰۰ عدد)

سهام‌داران	درصد مالکیت فرد از شرکت	تعداد سهام خریداری شده توسط فرد
سهام‌دار اول	?	۱۵,۰۰۰
سهام‌دار دوم	۳۶٪	?
سهام‌دار سوم	۳۴٪	?
سهام‌دار چهارم	?	۲۵,۰۰۰

الف) سهام خریداری‌شده توسط سهام‌دار دوم، چه تعداد است؟

ب) نفر چهارم از سهام‌داران چند درصد از کل سهام شرکت را دارد؟

(۱) الف) ۵۴,۰۰۰ ب) ۲۶٪

(۲) الف) ۴۵,۰۰۰ ب) ۶۲٪

(۳) الف) ۴۵,۰۰۰ ب) ۲۰٪

(۴) الف) ۵۴,۰۰۰ ب) ۲۰٪

۱۶۴- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به ویژگی کدام نوع کسب و کار است؟

- هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر

- منافع مالیاتی

- ایجاد زنجیره توزیع

- مسئولیت نامحدود در مقابل دعاوی

(۱) شرکت سهامی - شخصی - تعاونی - شخصی

(۲) شخصی - خیره - غیرانتفاعی - شرکت سهامی

(۳) شخصی - شرکت سهامی - تعاونی - شخصی

(۴) شرکت سهامی - شخصی - غیرانتفاعی - شرکت سهامی

۱۶۵- علی، ۲ میلیارد تومان سرمایه دارد، بین راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی، سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار و بانک، می‌خواهد تصمیم‌گیری کند. اگر در سال، ۲۵۰ مشتری درخواست خدمات بکنند، (با فرض ثبات هزینه‌ها) هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار برای علی چند میلیون تومان است؟

- سود سالانه بانک ۲۰ درصد
- متوسط سود سهام اوراق بهادار ۱۵ درصد
- سود معاملاتی سهام به‌طور متوسط ۱۰ درصد
- قیمت خدمات ساختمانی در هر بار مراجعه مشتری، ۹۰۰ هزار تومان است.

(۴) ۶۲۵

(۳) ۵۰۰

(۲) ۴۰۰

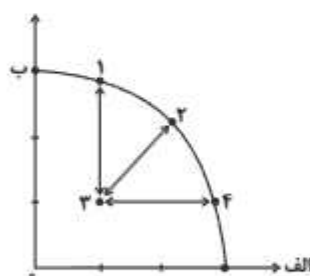
(۱) ۲۲۵

۱۶۶- کدام مورد، به ترتیب در رابطه با نقاط مشخص شده در الگوی مرز امکانات تولید، درست است؟

الف) تغییر مکان از نقطه ۳ به نقطه ۴

ب) تغییر وضعیت از نقطه ۴ به نقطه ۱

ج) تغییر مکان از نقطه ۲ به نقطه ۳

(۱) نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست - متحمل هزینه فرصت می‌شود - ناکارایی

منابع تولید

(۲) رکود اقتصادی سبب این تغییر وضعیت شده است - عوامل و منابع تولیدی در حالت کارا هستند - کارایی منابع تولید

(۳) نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست - عوامل و منابع تولیدی در حالت کارا هستند - کارایی منابع تولید

(۴) باید منابع تولید یک کالا به تولید کالای دیگر منتقل شود - متحمل هزینه فرصت می‌شود - ناکارایی منابع تولید

محل انجام محاسبات

۱۶۷- هر یک از افراد زیر دچار کدام یک از اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری شده‌اند؟

الف) زوج جوانی برای برگزاری جشن عروسی خود، یک تالار بسیار گران‌قیمت اجاره کرده‌اند و برای پرداخت هزینه‌ها، مبلغ زیادی وام گرفته‌اند.

ب) احمد به دوستش علیرضا می‌گوید: «مدت‌هاست می‌خواهم تغییری در زندگی‌ام ایجاد کنم، اما هیچ‌وقت زمان یا حوصله‌اش را ندارم.»

ج) حسین صرفاً به دلیل حراج و فروش ویژه یکی از فروشگاه‌های اینترنتی، محصولی را خریده است.

د) زهرا تعداد زیادی مانتو دارد، با دیدن یک فروش فوق‌العاده، باز هم یک مانتوی دیگر می‌خرد و می‌گوید: «می‌توانستم در برابر این فرصت مقاومت کنم.»

۱) بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری

۲) اعتماد به نفس بیش از حد - بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدر رفته - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری

۳) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - بی‌صبری زیاد

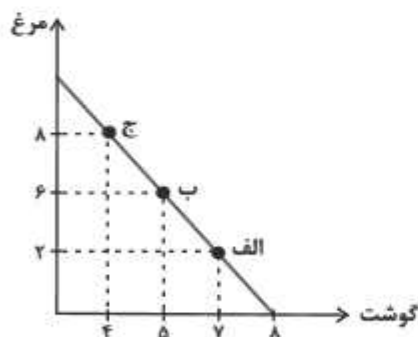
۴) بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدر رفته - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - خودرأی بودن

۱۶۸- خانواده‌ای نیاز خود به گوشت و مرغ را مطابق نمودار قید بودجه زیر تأمین کرده است. با توجه به نمودار:

الف) میزان بودجه این خانواده چه قدر است؟

ب) اگر این خانواده در نقطه الف قرار داشته باشد و بخواهد مصرف مرغ خود را ۶ کیلو افزایش دهد، باید به کدام نقطه از نمودار منتقل شود؟ در این

صورت، هزینه فرصت این انتخاب چیست؟

(قیمت هر کیلو مرغ ۱۲۰ هزار تومان و قیمت هر کیلو گوشت ۲۴۰ هزار تومان است.)

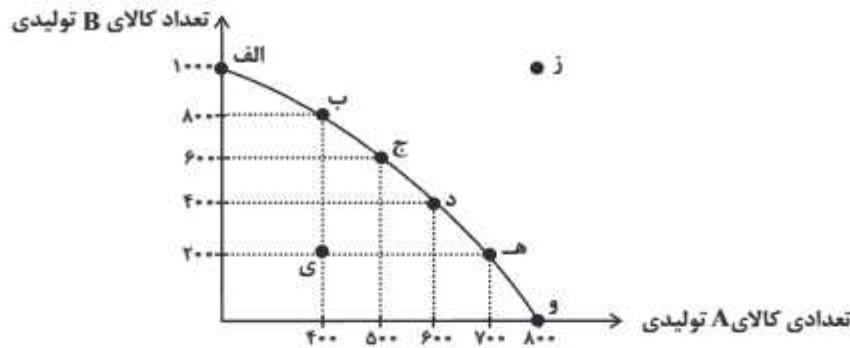
۱) الف) ۱,۹۲۰ هزار تومان ب) نقطه ج - ۹۶۰ هزار تومان

۲) الف) ۱,۹۲۰ هزار تومان ب) نقطه ج - ۷۲۰ هزار تومان

۳) الف) ۹۶۰ هزار تومان ب) نقطه ب - ۴۸۰ هزار تومان

۴) الف) ۹۶۰ هزار تومان ب) نقطه ب - ۱۴۴۰ هزار تومان

۱۶۹- با توجه به متحتی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای A و B را تولید می‌کند:

الف) در نقطه (ه) میزان تولید کالاها در مقایسه با نقطه (ب) چگونه است؟

ب) اگر نقطه تولید بنگاه نقطه (و) باشد و بنگاه تصمیم بگیرد میزان تولید کالای A را به میزان ۱۰۰ واحد کاهش دهد، آنگاه کدام گزینه در رابطه با این تصمیم درست است؟

ج) به ترتیب، تولید در کدام نقاط کارا، ناکارا و غیرقابل دستیابی است؟

د) کدام گزینه در خصوص هزینه فرصت انتقال از نقطه (د) به (ب)، صحیح است؟

۱) الف) میزان تولید کالای A، ۶۰۰ واحد کمتر است و میزان تولید کالای B، ۳۰۰ واحد بیشتر است. ب) ۳۰۰ واحد به تولید کالای B افزوده

می‌شود. ج) ز - الف - ی د) هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای A است.

۲) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد کمتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد بیشتر است. ب) در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و

بالا حرکت خواهیم کرد و به نقطه (د) متغیر خواهیم شد. ج) الف - ی - د) هزینه فرصت تولید ۸۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید

۶۰۰ واحد کالای A است.

۳) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است. ب) هزینه فرصت این تصمیم ۱۰۰ واحد کالای

A است که از تولید آن صرف‌نظر کرده‌ایم. ج) و - ی - د) هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای

A است.

۴) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است. ب) در این حالت تقاضای مشتریان برای کالای

B افزایش یافته است. ج) ز - و - ی د) هزینه فرصت تولید ۸۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید ۶۰۰ واحد کالای A است.

۱۷۰- PPF، کدام مفهوم اقتصادی را نشان می‌دهد؟

۲) حداکثر امکان تولید

۱) هزینه فرصت

۴) هزینه‌های هدررفته

۳) قید بودجه

محل انجام محاسبات

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تهرین گنبد

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir